

Az RMGE Maros is ott lesz a búza összeöntésén

Tíz éve partnere a programnak

Rittlinger József, a Magyarok Kenyere Alapítvány Kuratóriumának elnöke, Jakab István, az Országgyűlés alelnöke, a MAGOSZ elnöke, Györfly Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke és Babák Mihály polgármester (b-j) a Magyarok Kenyere – 15 millió búzaszem program sajtótájékoztatóján Szarvason 2020. július 9-én
Fotó: MTI/Rosta Tibor

Négytagú küldöttséggel az RMGE Maros is jelen lesz a Magyarok Kenyere program jövő heti szarvasi ünnepségén. A szervezet adományokat gyűjt a Maros megyei célközösségek támogatására: jelenleg tizennyolc helyen lehet hozzájárulni – a szervezet tagjainál – a Kárpát-medencei szintűvé bővült jótékonyági programhoz.

Gligor Róbert László

Korinek László indította útjára 2010-ben a Magyarok Kenyere programot. A rendezvény augusztus 20-ához, az új kenyér ünnepéhez kapcsolódik, kifejezi a magyar nemzet összetartozását, és jelentős a karitatív szerepe is. A program keretében Magyarország összes megyéjéből, va-

lamint a Kárpát-medence magyarlakta területeiről összegyűjtik a felajánlott búzát, majd az ünnepélyes összeöntés és őrlés után készítik el az augusztus 20-i ünnepi kenyeret.

A Magyarok Kenyere – 15 millió búzaszem program sikerét a számok is mutatják: 2011-ben 10 tonna gabonát gyűjtöttek össze, míg 2018-ban 5019 adományozó (2760 magyarországi és 2259 határon túli) már 605 tonna búzát ajánlott fel, tavaly pedig 5668 (3551 magyarországi és 2117 határon túli) magyar gazda adományozott búzát. A program karitatív jellegéből adódóan mára már nemcsak liszt, hanem pénz vagy különböző tárgyi adományok is érkeznek, tavaly a liszten kívül 4 notebook, 11 asztali számítógép és 12 képernyő is átadásra került.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Megújuló szentélyek a szórványban

A hadrévi református templom külső felújítására 10.000 lej körüli összeget különítettek el saját pénzalapból, évekkel ezelőtt ugyancsak saját forrásból újjították fel a hívek áldozatos munkáját és hozzájárulását mindmáig dicséretre méltó templombelsőt.

2.

Életfák

Özv. Pávai Gyuláné Hunyadi Margit nyugalmazott tanítónőt hosszú ideje ismerem. Tudom, láttam, hogy sokat és szépen kézimunkázik, hogy valamennyi jellegzetes erdélyi népi hímzésfajta szívesen és szakértelemmel műveli, és otthonos a csipkehorgolásban is.

6.

A szúnyogcsípés veszélyei

Szúnyoginvázió miatt panaszkodnak, főleg vidéken, ahol ember és állat számára egyaránt sok kellemetlenséget tudnak okozni az egyre bővülő szúnyogfajok csípései.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Mit is garantálnak?

Antalfi Imola

A közel 80 milliárd euró hallatán majd' mindenki fellelkesült: ennyi pénzt kapni az EU-tól nem elhanyagolható. A sikernek, a hatékony politizálás eredményének tartott összeg azonban többtényezős: a nagy pénzeszsákból 63 milliárd euró vissza nem térítendő támogatás, 16,7 milliárd pedig hitel. Utóbbit 2058-ig kell visszafizetnie Romániának, a kölcsönt bizonyára más kormányok felelőssége lesz megadni... A 63 milliárd euró megoszlása is érdekes, ebből 46,3 milliárd eurónyi támogatás az unió 2027-ig terjedő költségvetéséből származik, amit amúgy is lehívhat az ország, csupán 16,7 milliárdot tesz ki a koronavírus-járvány hatásainak ellensúlyozása, konkrétan ez a gazdaság újraindítására használható fel.

Nagy sikerről beszélni tehát túlzás, sőt, a 46,3 milliárd euró sem jön csak úgy magától, pályázni kell rá. Nos, egyelőre nem az a téma, hogy jó pályázatokat készítünk vagy sem, az ellenzék szerint még egy rendes akcióterv, fejlesztési terv sincs, amivel előrukkolhatnánk az Európai Bizottságnak. Tárgyalni kell – mondják a politikusok, ami lefordítva azt jelenti, hogy végtelennek tűnő egyeztetésekre kell számítani, persze idén, két választás és az azt megelőző kampány miatt vajmi kevés esély van a sikerre. És mikor már az örökzöld témákat hozzák elő, úgymint rugalmas törvénykezést ahhoz, hogy hatékonyan pályázhassunk, átlátható és felgyorsított eljárásokat, hogy a versenytárgyalások ne húzódnak el éveikig, digitalizáció

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS

23., csütörtök

A Nap kel
5 óra 53 perckor,
lenyugszik
21 óra 4 perckor.
Az év 205. napja,
hátravan 161 nap.

IDŐJÁRÁS

Felhőátvonulások

Hőmérséklet:
max. 25°C
min. 16°C

Isten éltesse!

Ma **LENKE**, holnap **KINCSŐ** és **KINGA** napja.
KINCSŐ: Jókai Mór alkotása A jövő század regénye című művében, bár ott helynévként szerepel, az elképzelt őshaza magyar formájú neve, aminek a kínai változata Jókai szerint Kin-Tseu. A helynévből a 20. században vált női név.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. július 22.

1 EUR	4,8401
1 USD	4,1942
100 HUF	1,3825
1 g ARANY	250,2612

Búcsú Marosi Ildikótól

A Kemény Zsigmond Társaság kegyelettel adózik **Marosi Ildikó** emlékének, és eltávozását a város kulturális életét beábrnyékoló súlyos veszteségnek tartja. A társaság fénykorát felidéző *A marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Társaság levelesládája (1876–1948)* című hitelesen dokumentált könyve elénk tárja a társaság nagy célkitűzését: megtartani és átmenteni a védekezésre szoruló romániai magyarságot a művelődés legnemesebb eszközeivel. Ez a mű, sok más hasonló értékmentő jellegű és jelentőségű

kötete mellett, Marosi Ildikó érdemeinek elévülhetetlen bizonyossága. A KZST 1990-es újrászervezése után figyelemmel kísérte működésünket, és tanácsaival vagy a rendelkezésünkre bocsátott személyes irattári anyagaival folyamatosan segítette munkánkat. Osztozni kívánunk hozzátartozóinak gyászában, de enyhítse azt a tény, hogy alakja tovább él műveiben.

A KZST tagságának nevében
Csiky Boldizsár, a társaság elnöke

Templomfelújítás Hadréven és Gerendkeresztúron

Megújuló szentélyek a szórványban

A Maroskece közigazgatási egységhez tartozó Aranyoshadrév az E60-as országút mellett, Marosludastól 10 km-re fekszik. Ottjártunkkor a református templom külső javítási munkálatait végezték, nagyrészt alpinotechnikával. A gerendkeresztúri egyházközségben szintúgy felújított templom és parókia jelzi, a hívek apadása ellenére van élet a református gyülekezetekben.

Szer Pálosy Piroska

Köblös Lehel református lelképásztort Gerendkeresztúron, az anyaegyházközség parókiáján kértük meg, dióhéjban tájékoztasson az aktuális beruházásokról, tevékenységükről és a hitéletéről.

Amint a 2018 óta a maroskecei szórványközösséget szolgáló lelképásztort elmondta, az egyházközség lélek-

száma 277. A hadrévi református gyülekezetben 107 hívet, a gerendkeresztúriban 170-et tartanak nyilván.

A hadrévi református templom külső felújítására 10.000 lej körüli összeget különítettek el saját pénzalapból, évekkel ezelőtt ugyancsak saját forrásból újították fel a hívek áldozatos munkáját és hozzájárulását mindmáig dicsérető templombelsőit.

A gerendkeresztúri templomot és parókiát is sikerült szépen felújítani, részben magyar állami támogatásból, részben saját alapokból. A parókia tetőzetét kicserélték, a tetőtéri részben pedig holland támogatással vendégszobákat alakítottak ki. A templom felújítása során többek között ablakokat cseréltek, újravakolták és meszelték az épületet. Az Erdélyi Református Egyházkerület erdélyi templomok felújítását célzó programja révén az említett munkálatok finanszírozására 33.000 lejes támogatást sikerült lehívni a magyar államtól, a parókia felújítását pedig kétféle forinttal támogatták.

Megyei hírek

Újabb támogatás a kórháznak

A koronavírus-járvány elleni küzdelemben számos magán- és jogi személy támogatta különféle formában a Maros Megyei Klinikai Kórház munkáját. A Dental Friendship Egyesület tagjai hat hónapra bérmentesen két Philips Everflo INTL OPI oxigénkoncentrátort és hat oxigénterápiás tartozékot adtak a kórháznak, összesen 7154 lej értékben. Az eszközöket a Maros Megyei Klinikai Kórház 1-es számú fertőzőklinikájára szállítják, és a koronavírus-sal fertőzött betegek kezelésénél használják – tájékoztatott közleményben a kórház vezetősége, köszönetet mondva az egyesületnek a támogatásért.

Szünetel a gázszolgáltatás Koronkán

A hálózaton végzendő munkálatok miatt csütörtökön délelőtt 10 órától szünetel a gázszolgáltatás Koronkán, az alábbi utcákban: DN13 E60 jelzésű út – az Alesia szállodavendéglő és a Stejeriş komplexum között, továbbá az Árvácska (Panseluţelor), a Tulipán (Lalelelor), a Rózsa (Trandafirilor), az Orchidea (Orhideelor), a Rozmárin (Rozmarinului), a Gyöngyvirág (Lăcrămioarei), a Bor (Vinului), a Costineşti (Costineştiului), a Völgy (Vale), a Margaréta (Margaretelor), a Hajnal (Răsăritului), az Erdély (Transilvania), a Tó (Lacurilor), a Madarasi (Mădăraşului), a Vác-mány (Vatzman), a Körös (Crişului) és a Szamos (Someşului) utcában – tájékoztatja a fogyasztókat a Delgaz Grid gázszolgáltató.

Péntektől választhatnak

A Maros Megyei Tanfelügyelőség július 24-én, pénteken hozza nyilvánosságra a nyolcadikot végzett diákok számítógépes elosztása után betöltetlenül maradt középiskolai helyeket. A kísérettségiről távol maradt, illetve a számítógépes elosztás során eredményeik függvényében egyelőre beiskolázatlan diákok július 24–30. között választhatnak a betöltetlen helyekből.

Zárul az iratkozás a pótérettségire

Július 24-ig, péntekig lehet beiratkozni az őszi pótérettségire. A megmértetések sorozata augusztus 24-én a románvizsgával kezdődik, 25-én a szaknak megfelelő kötelező tantárgyból, 26-án a választott tantárgyból, 27-én anyanyelvből vizsgáznak a pótérettségizők. A nyelvi és digitális kompetenciák elismertetésére augusztus 28-án, 31-én és szeptember 1-jén lesz lehetőség. Az óvások előtti, ideiglenes érettségi eredményeket szeptember 2-án, a végső eredményeket 5-én hozzák nyilvánosságra, az első szesszióhoz hasonlóan névtelenül, a vizsgázók kódszámának feltüntetésével.

A majmokkal ismerkedhetnek

A marosvásárhelyi állatkertben július elején ismerkedjünk meg az állatokkal! címmel indított vakációs program 25-én, szombaton délelőtt 11 órakor a galléros páviánok bemutatásával folytatódik. A résztvevők egyebek mellett megtudhatják, hogyan táplálkozik, hogyan él és viselkedik ez a majmfajta.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

A gerendkeresztúri templom

Fotó: Nagy Tibor

RENDEZVÉNYEK

Csihi-puhi történetek – vasárnap

A marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház július 25-ére, szombatra meghirdetett mikházi előadása elmarad, 26-án, vasárnap délelőtt 10 órától viszont látható a Csihi-puhi történetek az Ariel színház belső udvarán (Nyomda/ Poligrafiei utca 4. szám). Az előadásra még van jegy. Mivel a helyek száma korlátozott, telefonos foglalás szükséges a 0740-566-454 mobilszámon, naponta 9-13 óra között. Belépés csak maszkkal lehetséges, a bejáratnál történő érintésmentes lázmérés és kézfertőtlenítés után (6 év alatti gyerekeknek a maszk viselése nem köte-

lező). A jegyek ára egységesen 9 lej, a helyszínen, előadás előtt fél órával válthatók ki (az előzetes telefonos foglalást követően).

Hit és Fény-találkozó

Július 25-én, szombaton 17 órától találkozót tart a marosvásárhelyi, a nagyernyei és a marosszentgyörgyi Hit és Fény közösség a marosszentgyörgyi plébánia tanácstermében. A találkozó témája: Jézus vizen járása.

Templombúcsú Tófalván

Július 26-án, vasárnap 18 órától búcsús szentmisét tartanak a Szent Anna tiszteletére szentelt tófalvi templomban.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Finanszírozás az óvodába íratott, 2-3 év közötti gyerekeknek is

Elfogadta kedden a szenátus plénuma azt a törvényjavaslatot, amelynek értelmében az állam finanszírozást biztosít az óvodába íratott, 2-3 éves kor közötti gyerekeknek is.

A jogszabály a tanügyi törvényt módosítja.

A törvényjavaslat indoklása szerint jelenleg kevés az országban a bölcsőde, és a létező bölcsődék zöme is nagyvárosokban található, kis településeken gyakorlatilag nem működnek ilyen intézmények. A 2-3 éves gyerekek szülei így kénytelenek voltak óvodába íratni gyermeküket, noha az eddig hatályos törvény nem biztosított finanszírozást ennek a korosztálynak. A most megszavazott jogszabály kiterjeszti az

óvodás gyerekeknek járó állami finanszírozást a 2 és 3 év közötti korcsoportra is.

Az érintett korosztály egyébként kis létszámú, az intézkedés költségvetésre gyakorolt hatása elenyésző, a szükséges összeg fedezhető a tanügyminisztérium jelenlegi büdzséjéből – olvasható az indoklásban. A szülők kifejezett kérésére, a helyek számának keretében, a legalább két éves gyermekeket fel lehet venni az óvodai oktatásba, biztosítva az állami költségvetésből a megfelelő alapfinanszírozást – szögezi le a jogszabály.

A tervezetet a képviselőház korábban már hallgatólagosan elfogadta, a szenátus volt a döntő törvényhozói fórum a kérdésben. (Agerpres)

Nem oktathatnak több erőszakos bűncselekményekért elítélt tanárok

Nem tölthetnek be pedagógusi, nevelő-oktatói, vezetői, szakirányítói vagy ellenőrző tisztséget a romániai közoktatásban és felsőoktatásban azok, akiket jogerősen elítéltek az oktatói szakma gyakorlása közben személy ellen elkövetett szándékos bűncselekményért – döntötte el a szenátus.

A Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) által kezdeményezett törvénymódosítást a képviselőház korábban hallgatólagosan (érdemi vita nélkül) elfogadta, a véglegesítésében illetékes szenátus pedig egyhangúlag szavazta meg.

A törvény kezdeményezőinek indoklása szerint Románia rendszeresen beszámol a média a diákokat bántalmazó, helyzetükkel visszaélő pedagógusokról, és sok esetben az is kiderül, hogy az illető tanárok „visszaesők”, erőszakosságuk

ról a kollégák, az iskola vezetői is tudtak, de eddig nem voltak jogi eszközeik arra, hogy eltávolítsák a pályatávozt, és erkölcsileg alkalmatlan embereket az oktatási rendszerből.

Az USR eredetileg minden, szabadságvesztéssel sújtott szándékos bűncselekményre kiterjesztette volna az összeférhetlenséget. Az indoklásban felhozott példák között nemcsak erőszakos cselekmények, hanem okirathamisítás és csalás is szerepeltek. A törvénytervezet a szenátus jogi és oktatási szakbizottságának együttes ülésén nyerte el végső formáját.

A jogszabályban szereplő tiltás érvényét veszti, ha olyan fordulat következik be – az ítélet megsemmisítése, amnesztia, kegyelem –, amely megszünteti az ítélet jogi következményeit. (MTI)

Nelu Tătaru: Be kell tartani a szabályokat!

Villámlátogatás Marosvásárhelyen

Szerdán Nelu Tătaru egészségügyi miniszter villámlátogatást tett Marosvásárhelyen a megyei sürgősségi kórházban és a SMURD-nál, ahol az intézmény vezetőségével és egészségügyi káderekkel találkozott.

A találkozó végén nyilatkozott a miniszter. Mint mondta, Románia nehéz pillanatokat él meg a koronavírus-fertőzések számának növekedésével. Véleménye szerint a helyzetet a szabályok be nem tartása, illetve a szabályok be nem tartására való uszítás okozta. „Nehéz időket élünk. Ha csak rólunk lenne szó, azt mondanám, hogy subjektívek vagyunk. De ha körülnézünk Európában és a világban, nem állíthatjuk ezt. Mások objektívek velünk szemben, és láthatják, milyen sza-

bályokat kényszerítenek ránk. Azt kiáltjuk, hogy Európa pestisfészkévé váltunk. Hogyan jutottunk ide? Úgy, hogy nem tartottunk be bizonyos szabályokat, vagy arra biztattunk másokat, hogy ne tartsák be azokat. Az egészségügyi rendszer jelenleg ura a helyzetnek, még akkor is, ha a betegeket egyik túlterhelt intenzív osztályról a másikra küldjük. A következő napokban személyzetet küldünk azokba a COVID-kórházakba, ahol személyzethiány van. Azonban mindannyiunknak be kell tartani bizonyos szabályokat, figyeljünk oda a járványra, hogy eljuthassunk oda, hogy kvázi normális körülmények között végezhesünk a munkánkat.”

A miniszter utalt a kórházakban tapasztalt fertőzési góccokra, és óvatosságra intette az egészségügyi személyzetet.

Természetrázi megfigyelések az erkélyről

Július közepén-dereán nem szokás az orgonáról írni. Egyrészt mert régen elvirágozott, és a le nem szedett bugás végálló virágzat – botanikusoktól bocsánatot kérek, ha belekontárkodtam a dolgukba – mára zörgő magházcsoportosulással érett (fajult). Másfelől júliusban akkor szoktunk orgonákról feljegyzéseket készíteni, ha készülő emlékiratunk során életünknek olyan szakaszát ábrázoljuk, midőn az orgona különös fontosságot hordozott valamilyen érzelmi ügylet folytán, és/vagy naplót vezetünk orgonatív hangulatban. (Egyébiránt a Balkán-félszigeten őshonos fajt először a törökök ültették a kertekbe, tőlük került a keresztény Európába. Török nevéből – leylak – származik a magyarban és sok más európai nyelvben a lila szín neve is.)

Emellett nemrég olvastam, hogy megkezdődött (talán azóta már véget is ért) Csikban a régizene-fesztivál, amely a mi körülményeink és örölményeink között az egyik leghosszabb életű – úgy tudom, soha meg nem szüntetett, hatalmi szóval be nem tiltott – ózenei összeseregls és művészeti képződmény, szóval ott mindenképpen használatos az orgona mint hangszer. Ezzel az érdekes kétértelműséggel ugyanígy van a román nyelv is, az orgona megfelelője (botanikailag) a 'liliac', ami viszont denevért is jelent másképpen. Nem tudom, miként alakulhatott ki tájainkon ez a kettős jelentés, de egyik orgona-liliac sem hasonlít az orgona-denevérhez, még csak nem is emlékeztet a második jelentés az elsőre a tárgyiasult valóságban. És hogy tovább fokozzam a zűrűt, az orgona latin botanikai neve syringa, sőt syringa vulgaris, ami pedig a románban francia/olasz közvetítéssel közönséges fecskendőt jelent. Természetesen egyszer használatos, azaz kizárólag tavasszal lehet egy orgonát egyszer leszedni, és ki hallott már olyat, hogy az orgonát fertőtleníteni kellene? Fokozni lehet a szavak másodjelentését, de ebbe most ne menjünk bele.

Annak az orgonának, amelyről már többször volt szerencsém írni, ugyanis nem kerül nagy erőfeszítésbe kitekinteni az ablakon, ott mindjárt szembeszökik, ámbátor elvetése, kinövése óta egy helyben áll, annak a szomszédos orgonabokornak a levelei így júliusban, hőségben és az idén csapadékban is bőségesen megfürdetve, kezdenek elfeketni,

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

néhol tükrösödni, fényesedni, felpöndörödni. Már távolról sem nyújtják azt a megnyugtató zöldet, amelyet a szemeszek és idegyógyászok, pszichiáterek ajánlanak nekünk csendeséget hozó szinkombinációként. Mint vetted észre – nem túlságosan eredeti megfigyelés –, a kórházak, iskolák, hivatalok és börtönök falai is zöldek voltak, vannak, lesznek, részben egészsében ugyanilyen okból.

Az ablakból látszó lombozat (lombkoronák, nyírott és nyíratlan-borotválatlan cserjék-bokrok) még távol van a hervadástól. Még nincs itt a hitelesített ősz, de azért az előrelátó ember és hangya – kivéve La Fontaine tücskeit – gondol a közelítő őszre és a komisz télre. Noha az előrelátó polgárság az idén nem utazott el sehova (lást múlt heti irásunkat e tárgyban 30 lájkkal a hátán), máris gyümölcsöt vásárol befőzés céljából, csóválja mind az egy fejét, akár a hétfejű sárkány, ha nagyon felzaklatták a meseírók – az uralgó áraktól. Azon a piacon, mely Erdély ókori nevét viseli, a cseresznye ára 13/15 lej kilónként, a sárgabarack (a kimenős S. M. kedvence) 9,99 lej, amiből látszik, hogy a nyugati ostobákat beugró árkerpési rendszer begyűrűzött Daciába is. Persze Pannónia, Rhaetia, Moesia vagy Germania és Gallia sem képez kivételt. Ennek ellenére van ember, aki ezen az áron is megveszi a barackot, mert barackíz nélkül mit ér az élet, nincs annak semmi bukéja, virtusa, és különben is mi emlékeztetné az embert a komiszkodó télen a nyár tombolására, ha nem a sárgabarack? Amely törekeny, sérülékeny, gyorsan romló, mint a futó nyári kaland.

Kínából származik, mesélte egy botanikus, aki éppen a sárgabarack-nemesítés ügyében járt talán Wuhanban, és a kínaiak arra sokkal jobban ügyelnek, az idegeneknek egy álbarkost mutogatnak, vagy silányabb minőséget. Ez a kínai kereskedelmi etika része. A veres-rózsaszín Kína rejtegetési politikája. A vírus nem tartozik a titkosítotthoz. Az igazít kapuk világszerte. A ún. laposföld- és összeesküvéselméletek szerelmesei szerint ez a Huawei stratégiájának része volt: otthon ücsörögsz, kínai készülékkel mulasztod az időt, esztendő, amíg szájkosárral kiengednek ismét barackot venni a... következő nyáron.

A kör bezárult.

Ország – világ

Betartatnák

a karanténintézkedéseket

A közegészségügyi igazgatóságok (DSP) határozattal fogják kötelezni a karanténintézkedések betartására (kórházi beutalás vagy otthoni karantén) azt a mintegy négyezer személyt, akik kéréssel elhagyták a kórházat, mielőtt meggyógyultak volna, illetve akik elutasították a beutalást, jóllehet pozitív volt a koronavírus-tesztjük – jelentette ki kedden a DSP képviselőivel tartott videokonferenciát követően Ludovic Orban miniszterelnök. Hozzátette, minden olyan személy esetében, akinél a COVID-19 gyanúja merül fel, „a közegészségügyi igazgatóságok kórházi beutalásra kötelező határozatot hoznak diagnosztizálás céljából, és ha pozitívak, az orvos ajánlásától függően határozatot hozhatnak a kötelező kórházi kezelésre”. (Agerpres)

Felfüggesztett Tárom-járatok

Augusztus 15-éig felfüggeszti az Egyiptomba, Izraelbe, Jordániába, Moldova Köztársaságba, Szerbiába, Törökországba és Libanonba tartó kereskedelmi járatokat a Tárom. A román légitársaság kedden jelentette ezt be a Facebookon. A megváltott jegyek visszaválthatók vagy becserélhetők egy későbbi, a jegy kibocsátásának napjától számított 12 hónapon belüli dátumra. A korlátozás alól mentesülnek a teherszállító gépek, a hatósági, egészségügyi segítségnyújtást szolgáló járatok, illetve azok, amelyek mezőgazdasági idénymunkásokat szállítanak, illetve a speciális charterjáratok, amelyeken az egyes államok polgárai visszatérhetnek hazájukba. (Agerpres)

Megfertőződtek a vendégmunkások egy németországi farmon

A külügyminisztérium közölte, hogy egy németországi farmon dolgozó román vendégmunkások közül 19-nek pozitív a koronavírus-tesztje. Az Észak-Rajna-Vesztfália tartománybeli Swisttal településhez tartozó farmon 320 román vendégmunkás dolgozik. A munkásokat július 18-án tesztelték először, a második tesztelésre csütörtökön kerül sor. A pozitív teszteredmények hírének hallatára a bonni román diplomáciai képviselet bővebb információkért a helyi hatóságokhoz fordult, és a konzulátusi hivatal küldöttsége kiszállt a helyszínre. A konzulátus képviselői szerint a SARS-CoV-2-pozitív román munkások tünetmentesek. Egyetlen román munkás van kórházban, de őt még a tesztelés előtt utalták be más betegség miatt. Állapota stabil. (Agerpres)

Mit is garantálnak?

(Folytatás az 1. oldalról)

és közigazgatási, illetve környezetvédelmi reform, nos, akkor tudjuk, hogy a pénzek ilyen címen „elúsznak”, az eredményesség minimális. Digitalizált egységes nyilván tartó rendszer (ami sűrűn omlik össze), e-adminisztráció, egészségügyi kártya, elektronikus személyazonosító, e-közigazgatás – mindez elérhetetlen álomnak tűnik, bár évek óta ígérik a mindenkori kormányok.

Az infrastrukturális (útügyi, oktatási, egészségügyi) beruházásokat jelölte ki a jelenlegi kormányzat fő célként. Florin Cițu pénzügyminiszter egyenesen „garantálja”, hogy négy éven belül autópálya fogja átszelni a Kárpátokat, a Pitești–Nagyszeben sztrádát befejezik – még akkor is, ha már nem ő vezeti a pénzügyi tárcát –, és a beruházásokra szánt költségvetésből még a gyermekpénz megduplázása érdekében sem fog levágni a kormány. Csak emlékeztetőül: 6 évvel ezelőtt az akkor kormányfő Victor Ponta felavatta a jeddi terelőút építőtelepét, megépítését az útügy egy évre ígérte. Ugyanaz a miniszterelnök kijelentette: 2016 végén Marosvásárhelytől Biharkeresztesig, illetve Nagylakig autópályán lehet majd közlekedni. Az államfői tisztségre pályázó Ponta ígérete garancia kellett volna legyen, de a mai napig sem teljesült. Ennyit a garanciákról, pénzekről.

Persze az EU-tól mondhatni ajándékként kapott 16,7 milliárd euró is több, mintha semmit nem kapna az ország. A lényeg, hogy nem újabb, lakosságterhelő kiadásokat generáló jogszabályok elfogadásával, hanem a kkv-kat segítve sikerüljön valamit behozni a gazdaság lemaradásából.

Tíz éve partnere a programnak

(Folytatás az 1. oldalról)

A begyűlt búzából készült liszt magyarországi és határokon túli karitatív – általában gyermeknevelő – intézményekhez, szervezetekhez kerül, az ellátottak étkeztetésére.

A programba 2013-ban a frissen megalakult Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) is bekapcsolódott, majd a Magyar Gazdakörök és Gazdaszervezetek Szövetsége (MAGOSZ) is, ez utóbbi tavalyelőtt átvette a program lebonyolításának jogát, egyúttal a Magyarok Kenyere Alapítványt is.

Összetartozás és szolidaritás

Az RMGE Maros tíz éve támogatja a programot, idén is aktívan bekapcsolódik a gyűjtési és jótékonyági akcióba – tudtuk meg Fazakas Miklós elnöktől. Ez egy olyan lehetőség, amely révén a hazai magyar gazdák is érezhetik a Kárpát-medencei összetartozás fontosságát, hiszen minden magyarul beszélő terület megmozdul a közös cél érdekében. Ez az adományozás mellett a szolidaritást is erősíti, és alapja lehet egy szolidaritási alapnak, amely révén a bajba jutott társakon tudnának segíteni a gazdák.

A Maros megyében begyűlt gabonából jelképesen néhány kilogrammot a szervezet négytagú küldöttsége visz el a július 31-én Szarvason, a történelmi Magyarország központjában szervezendő búzaösszeöntési ünnepségre. A megmaradt gabona a megyében marad, ebből szeretne a szervezet is egy kenyérsütési és -áldási ünnepséget szervezni, ha a járványügyi helyzet lehetővé teszi.

Fazakas Miklós kiemelte, nemcsak gabonát, hanem pénzt is lehet adományozni, és ami a legfontosabb: a szándék és a gesztus a lényeg, nem az adomány mennyisége, mindenki annyit tesz hozzá, amennyire lehetősége van.

Tíz év alatt az egész Kárpát-medencét megmozgatta a Magyarok Kenyere program

Fotó: vajma.info

Több gyűjtőpont a megyében

Fazakas Miklós a program és az adományok átláthatóságát fontosnak tartja, hogy mindenki tudja, hová jut az adomány. Eszerint az RMGE Maros két célközösséget támogat megyénkben, amelyek komoly társadalmi munkát végeznek, de kevés figyelmet kapnak: a Bonus Pastor alapítvány magyar-órádi szennyvízkezelésének központját, valamint a Bakó Béla, azaz Pál atya vezette, árva gyerekeket gondozó marosvásárhelyi Szent Erzsébet Társulást. Az is jó dolog, ha van egy helyi cél, és az adományozók azt támogatják, így a sóvárad Aranykalász gazdakör egy helyi családnak gyűjt, míg a fehéregyházi Petőfi Sándor gazdakör a szovátai Szent József gyermekotthont és a keresdi Bethlen-kastélyt támogatja.

A gyűjtés elkezdődött, de határidőt még nem jelöltek meg, ezért július 31. után is várják a hozzájárulásokat: augusztus 20-ig mindenképpen, hiszen sok helyen az aratást csak ezután kezdik el, de az

is lehet, hogy a szervezet szeptemberre tervezett idei gazdanapjáiig tolják ki a határidőt – mondta el az RMGE Maros elnöke.

A szervezet internetes felületein követhető a programmal és adományozással kapcsolatos információk. Jelenleg a szervezet marosvásárhelyi székhelyén (Laposnya utca 23. szám) kívül Nyáradkarcsonyon Fazakas Miklósnál, Sóváradon Biró Csabánál, Makfalván Kiss Miklósnál, Sáromberkén Sánta Albertnél, Istvánházán Fülöp Zoltánnál, Koronkában Székely Józsefnél, Héderfaján Bancsi Andrásnál, Balavásáron Menyhárt Csegi Botondnál, Mezőpanitban Kovács Bélánál, Gyulakután Frunza Tündénél, Somosdon Székely Ernőnél, Holtmaroson Bocz Istvánnál, Ilencfalván Kakasi Mártonnál, Hármásfaluban Csonta Ferencnél, Mezőmadarason Kovács Árpád Tihamérnél, Marosszentgyörgyön Nagy Barnánál, Fehéregyházán Szőke Jánosnál lehet érdeklődni és adományozni, felajánlást tenni.

Oktatási miniszter: valószínűleg hibrid oktatással kezdődik az új tanév

Monica Anisie tanügyminiszter szerdán úgy nyilatkozott a Radio France Internationale-nak, hogy a tanévkezdésre vonatkozó döntést a járvány alakulásának függvényében hozzák meg. Azt is elmondta: valószínű, hogy hibrid oktatást vezetnek be, vagyis rotációs módszerrel a diákok egy része az iskolában fog tanulni, másik része online.

Anisie azt mondta, a járványhelyzet egyelőre nem alakul kedvezően, az emberek szemmel láthatólag elhanyagolják az óvintézkedéseket, így valószínű, hogy ősztől hibrid oktatási módszert vezetnek be. A döntés azonban a járványhelyzet alakulásától függ.

Arról is beszámolt: a minisztérium járványhelyzettel foglalkozó munkacsoportjában elhangzott az a javaslat, hogy decentralizálják az oktatás módjára vonatkozó döntése-

ket, vagyis a tanfelügyelőségek a helyi állapotok függvényében választják a szaktárca által javasolt három forgatókönyv valamelyikét. Erre már korábban is volt példa: ha valahol hóvihár tombolt, akkor a helyi iskola értesítette a tanfelügyelőséget, hogy egy időre szüneteltetni kell az iskolai oktatást – emlékeztetett a miniszter.

Anisie közölte: a munkacsoport három típusú oktatási forgatókönyvet dolgoz ki, ezeket rövidesen bemutatják a nyilvánosságnak, mert a hatóságoknak fel kell készülniük a tanévkezdésre.

A hátrányos helyzetben lévő tanulóknak szánt, mintegy 250 ezer táblagépről azt mondta a miniszter: a közbeszerzés elkezdődött. Ezt egyébként a Központi Közbeszerzések Országos Hivatala bonyolítja, nem a tanügyminisztérium – szögezte le Monica Anisie. (Agerpres)

Fotó: Nagy Tibor

Meghaladta az ezret az új koronavírus-fertőzöttek száma Romániában

A szerdán közzétett adatok szerint 1030 új koronavírusos megbetegedést igazoltak Romániában, és ezzel 40.163-ra nőtt a fertőzöttek száma – közölte a Stratégiai Kommunikációs Csoport (GCS). Hozzávetette: olyan személyekről van szó, akiknek korábban nem volt pozitív teszteredményük. Rajtuk kívül 372 újra-tesztelt személy tesztje lett ismét pozitív.

A legtöbb ilyen esetet Bukarestben (61 személy), valamint Argeş (44), Prahova (30) és Ilfov (26) megyében regisztrálták. Jelenleg összesen 5179 beteget kezelnek a kórházakban, közülük 293-at az intenzív osztályon.

24.663 pácienszt gyógyultnak nyilvánítottak, 2693-an tünetmentesek voltak, így ők tíz nap után elhagyhatták a kórházat. Ez idáig 1.009.273 koronavírusoszt eredményét dolgozták fel. „Az elmúlt 24 órában 27 koronavírusoszt diagnosztizált személy haláláról érkezett jelentés” – közölte szerdán a Stratégiai Kommunikációs Csoport (GCS). Ezzel 2101-re emelkedett a koronavírussal összefüggésbe hozható halálesetek száma.

A GCS adatai szerint a július 21-e 10 óra és 22-e 10 óra között eltelt

24 órában 19 férfi és nyolc nő elhalálozását jelentették. Őket a Fehér, Argeş, Beszterce-Naszód, Brăila, Brassó, Buzău, Konstanca, Galac, Gorj, Ialomița, Iași, Maramaros, Maros, Szeben, Suceava, Temes és Ilfov megyei kórházakban, valamint Bukarestben kezelték.

A halálos áldozatok közül ketten a 30 és 39 év közöttiek korosztályához tartoztak, egy a 40 és 49 év közöttiek korosztályához, hárman 50 és 59 év közöttiek, hatan 60 és 69 év közöttiek, kilencen 70 és 79 év közöttiek, hat személy pedig 80 éven felüli volt. Egy személy kivételével valamennyien más betegségben is szenvedtek.

Hét új fertőzés Maros megyében

Maros megyében július 22-ig 878 személy esetében igazolták a koronavírus-fertőzést, szerdán újabb hét fertőzöttet vettek nyilvántartásba, esetükben az első teszt igazolta a fertőzöttséget. Ugyanakkor három személy esetében a második teszt is pozitív lett. Mindeddig 753 személyt engedtek haza a kórházból, közülük 120-an tünetmentesek voltak, és 10 nap után mehettek haza. Koronavírus-fertőzés gyanújával jelenleg 49 személy van kórházban, eddig 74, Covid-19-cel diagnosztizált beteg hunyt el – áll a Maros megyei prefektúra közleményében.

Ördög Ferenc: 16 éve dolgozom Marosvécs község fejlesztésén

A Felső-Maros mentéhez tartozó Marosvécs község a festői táj mellett számos szellemi és anyagi értékekkel rendelkezik. Az Istenszéke lábánál meghúzódó község önkormányzata ezen értékek megőrzésének és továbbadásának szellemében munkálkodik. Az elmúlt négy év megvalósításai arról tanúskodnak, hogy jó kezekben van a vezetés, a beruházások és a vidékfejlesztés mellett gazdag kulturális élet is jellemzi a közösséget, hiszen a Kemény család szelleme most is erősen él a község lakóiban.

Kiemelkedő szerepük van azoknak a személyeknek, akik éltetik a falut, akiknek fontos az a hely, az a közösség, ahol élnek.

Ördög Ferenc polgármester 16 éves munka alatt bebizonyította, hogy számára fontos Marosvécs község. Azért dolgozik a község élén, hogy az infrastrukturális téren fejlődjön, élhető és modern településsé váljon. Ilyen értelemben sikerült a középületeket modernizálni, a mellékutakat lekövezni, a közvilágítási hálózatot bővíteni, két új hidat építeni, a községhez tartozó falvak orvosi rendelőit felújítani, a központi tereket, parkokat rendben tartani.

„Két fontosabb megvalósítást emelnék ki, az egyik a 11,8 km-es út leaszfaltozása, amit a PNDL-program keretében sikerült megvalósítani. A másik sikeres beruházás, amely szintén ennek a programnak köszönhető, a disznajói és marosvécsi kultúrotthonok teljes felújítása, korszerűsítése, belső felszereltségének modernizálása. Egy biztos: együtt közösen tudunk nagy lépéseket tenni, és sikereket elérni” – értékelte az elmúlt időszak megvalósításait Ördög Ferenc, Marosvécs polgármester.

Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke szerint Marosvécs esete azt példázza, hogy fontos a folytonosság az önkormányzati munkában. „Egy gondos polgármester rövid idő alatt is tud eredményeket felmutatni, de a nagyobb projektek megvalósításához minden esetben több évre van szükség, ezért jó, ha egy polgármester nem csak négy évig, hanem hosszabb ideig vezeti a települést, hogy végig tudja vinni az elkezdett fejlesztéseket. Ördög Ferenc közel két évtizedes munkája során bizonyította, hogy aki tenni akar a közösségért, az kitartással sokat el tud érni.”

Nekünk Maros megye az első!

A Maros megyei RMDSZ sajtóirodája

(Fizetett hirdetés)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Könyv a segesvári patikamúzeumról

Hasznos kis könyv jelent meg a segesvári vár óratornyában berendezett történelmi múzeum egy részét képező patikamúzeumról, amelyben a gyógyászatban használt tárgyak mellett ismeretlen feliratú patikai edények láthatók. Ezek a segesvári gyógyszerészet történetét illusztrálják. Titkukat fejtette meg hosszú ideig tartó kutatómunkával Veress László, a segesvári Rubin gyógyszerár alapító főgyógyász, a Romániai Gyógyszerészkollégium kiválósági díjának birtokosa.

A megfejtéseket korábban megosztotta lapunk olvasóival is, akik folytatásokban sok érdekes ismeret birtokába juthattak a világ minden táján élő gyógynövényekről, a ma is használatos vagy ma már furcsának tekinthető gyógyszeralapanyaga-

okról. A könyv két nyelven, románul és magyarul íródott, amit német nyelvű bevezető is kiegészít, és fontos dokumentuma az erdélyi gyógyszerésztörténetnek. A szebeni, kolozsvári, brassói és oravicabányai patikamúzeumokhoz képest érdekes magyarázatot ad a segesvári patikamúzeum látványait illetően.

A 18. század első felében Segesváron működő három gyógyszerár, a Korona, Oroszlán, Sas közül főleg az utóbbi anyaga került a segesvári múzeumba, amit a patikai edényekre festett cégér, a kétfejű sas bizonyít. A múzeum alapítása 1899-ben Joseph Bacon nevéhez fűződik. Segítőtársa Andreas Wolfgang Ligner, a Sas patika akkori tulajdonosa volt, aki a gyógyszerár felújításakor a régi, már nem

használatos tárgyakat a múzeum gondjaira bízta.

A fa-, kerámia-, fajansz- és üvegedényekben mindazokat a gyógyhatású anyagokat (materia medica) tartották, amelyeket az edények felirata szerint Segesváron használtak, és amelyek fellelhetők a nemzetközi szakkönyvekben is. „Ez azt igazolja, hogy abban az időben (a 18. századtól kezdődően) Erdélyben a gyógyítás és a gyógyszeres kezelés európai színvonalú volt, és semmi nem maradt el a nyugati államok tudományos szintjétől” – olvashatjuk a könyv előszavában.

A *Materia medica* megjelenését Teşculă Nicolae, a Segesvári Történelmi Múzeum igazgatója, a helyi Rotary klub és dr. Horlescu Paul támogatta. (b.g.v.)

Egészségügy-innováció Új hatóanyag a tartós izomgörcsök kezelésére

Új hatóanyagot fejlesztettek ki magyar szakemberek a stroke és más idegrendszeri betegségek után fellépő tartós izomgörcsök kezelésére – jelentette be az ELTE Motor Farmakológiai Kutatócsoportjának kutatóvezetője az M1 aktuális csatornán.

Málnási-Csizmadia András elmondta: a tartós izomgörcsök stroke vagy más idegrendszeri, agyi, illetve gerincvelői sérülések után alakulnak ki. Magyarországon körülbelül százezer ember szenved ilyen problémák miatt. Az évi 30-35 ezer stroke-os beteg 30 százalékánál kialakul a betegség, valamint az évi körülbelül ezer baleset miatti agyi vagy gerincvelői traumánál is gyakoriak a fájdalmas izomgörcsök a végtagokban – ismertette.

Hozzátette: a jelenleg használt görcsoldók az idegrendszeren ke-

resztül hatnak. Ezek nem elég hatékonyak, és kellemetlen pszichés, idegrendszeri vagy kardiovaszkuláris mellékhatásaik is lehetnek.

Málnási-Csizmadia András tájékoztatása szerint az újonnan kifejlesztett szer közvetlenül arra az izomfehérjére hat, amely mozgatja az izmot, azt lazítja el. Így a korábbi gyógyszerek mellékhatásai nem jelentkeznek, és a módszer „gyakorlatilag százszázalékosan hatékony” – mondta.

Kihívásnak nevezte a kutatásban azt, hogy ezek a fehérjék megtalálhatók a szívben, a belekben, és nagyon hasonlóak egymáshoz. Ezért meg kellett találni azt a molekulát, ami csak a vázizomra hat – fogalmazott a kutatóvezető. Hozzátette: már elkezdtek nagy mennyiségben gyártani a hatóanyagot – ami egyébként költséges folyamat –, és megindultak a klinikai tesztelési fázis előkészületei is. (MTI)

Az asztma és a jobb agyfélteke

Atópiás betegségek (2.)

Szendi Gábor írásának első fele arról szólt, hogy az atópiás (a veleszületett hajlamon alapuló) betegségek, és ezen belül az asztma szoros kapcsolatot mutat a jobb agyfélteke túlműködésével, aminek gyakori jele a balkezesség vagy kétezésség.

A szerző felhívja a figyelmet arra, hogy a balkezességnek született gyermekeknek nem az átszoktatása okoz dadogást, tanulási zavarokat. Ezek a tünetek a balkezesség velejárói.

A balkezesség immunológiai zavarokkal is járhat, és a balkezesség körében kiugróan gyakoriak a veleszületett hajlamon alapuló betegségek, mint például az asztma. A megbetegedések aránya egyes országokban az 1940-es évekhez képest az ötvesszeresére emelkedett.

A GMB-modell szerint a magzati életben a tesztoszteron (a férfi nemi hormon) mennyisége lassíthatja a bal agyfélteke növekedését. Mivel a bal agyfélteke a beszédért, a számolásért, az olvasásért felel, ezek a zavarok a fiúknál gyakoribbak. Erős tesztoszteronhatásra kialakul a jobb agyféltekei dominancia, ami gyakori következménye a balkezességnek vagy kétezésségnek. A balkezesség mindig jelen volt az emberiség történetében. A szelekciós tényezők azért tartották meg, mert előnyt jelentett az eszközkészítésben, a harcban. Ezenkívül a balkezesség kreatív, jó zenei érzékű lehet, és általában sikeres emberek. (bodolai)

Szendi Gábor

Mi köze az agynak az atópiához?

A két kutatási irányzat az agykutatás eredményeiben találkozik.

A két félteke eltérő érzelmi sajátosságait igen sokféle megközelítés bizonyította. A félfoldali agysérülést szenvedetteknel, az agy egyik felének az elaltatásával, a patológiasírás, ill. nevetés vizsgálatával nyert adatok egyértelműen bizonyították, hogy a bal félteke a pozitív emóciók, a jobb félteke pedig a negatív érzelmek észlelésére és átélésére specializálódott. A jobb félteke „örszem” funkciót lát el, tízedmásodperccel előbb értesül mindenről, ugyanis ő a veszélyészlelő. Későbbi kutatásokból az is világossá vált, hogy a bal félteke felelős a közelítő, azaz a jutalomvezérelt viselkedésért, ami személyiségjellemzőként a kíváncsiságban, új dolgokkal szembeni nyitottságban, felszabaddaltságban, közvetlenségben nyilvánul meg. Ezzel szemben a jobb félteke a viselkedésgátlásért és az elkerülő viselkedésért felel, s ez személyiségvonásként gátoltságban, féltékenységben, fokozott szorongásosságban és depresszióhajlamban érhető tetten (Szendi, 2001).

Richard Davidson és Nathan Fox már csecsemőkön kimutatta, hogy az EEG-vel mért jobb féltekei dominancia a gátolt, szorongó személyiség előfutára, s felnőttkorban az ilyen emberek hajlamosabbak szorongásos betegségekre és depresszióra (Szendi, 2001).

Az eredmények megmagyarázzák azt a régi tapasztalatot, hogy létezik egy „atópiás” személyiség, és ez egyben kihívza a talajt azon spekulációk alól, amelyek az asztmát „elfojtott sírásnak” tekintették, vagy pszichés alapon próbálták értelmezni az atópiás tüneteket.

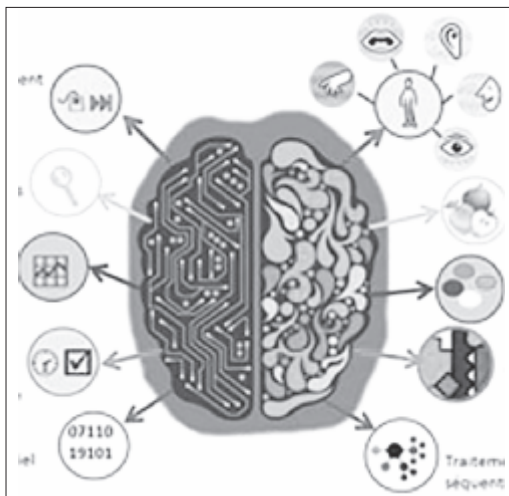
Két további érdekes kérdés merülhet fel a kedves olvasóban. Az egyik, hogy milyen immunológiai hatások miatt hajlamosít a jobb féltekei dominancia atópiás betegségekre, a másik kérdés leginkább azokat foglalkoztathatja, akik ilyen betegségben szenvednek, vagy ilyen rokonuk van: miért súlyosbítják a stresszhelyzetek az atópiás tüneteket?

Az immunrendszer és az agy

A GBG-modell már eleve azokra az empirikus adatokra épített, miszerint a balkezesség – tágabban a jobb féltekei dominancia – hajlamosít immunbetegségekre, azaz autoimmun, ill. atópiás betegségekre. Ismerve a két félteke eltérő működését, nem meglepő az, hogy a féltekei idegi hatások az immunrendszer működését is eltérően befolyásolják. A vizsgálatok szerint a bal félteke serkenti a sejtes immunitást, míg a jobb félteke a bal félteke gátlásán keresztül fékezi azt. Másként fogalmazva, a balfélteke-domináns emberek védettebbek pl. a rákkal szemben, s az a régi meg-

figyelés, hogy a depresszió hajlamosít a rákra, abban leli magyarázatát, hogy a fokozott jobb féltekei aktivitás csökkenti a sejtes immunitást (Stoyanov és mtsi., 2012). Az atópiás betegségekben meghatározó szerepet játszó IgE² az immunrendszer humorális ágának „terméke”. A vizsgálatok igazolták, hogy jobb féltekei dominancia esetében az IgE-szint az átlagnál jóval magasabb (Hassler és Gupta, 1993). Ha a szervezet találkozik egy allergénnel, amelyre érzékeny, az allergénhez kapcsolódó IgE-molekulák gyulladási reakciót indítanak el a szervezetben, mivel az allergént „támadónak” vélik. Hogy kiből lesz végül atópiás beteg, azt a következőkből érthetjük meg.

Az immunműködések és az agy kölcsönhatásai kétirányúak. Egyrészt az agy stresszt észlelve képes serkenteni az immunvédekezést, másfelől fontos az immunválaszt

mederben tartani, nehogy a test ellen forduljon, mint azt autoimmun és atópiás betegségeknél tapasztaljuk. A túlszaladó immunválasz egyik szabályozója a kortizol nevű ismert stresszhormon.

Érdekes vizsgálati módszerrel lehetett megállapítani, hogy a kortizolszintet a jobb félteke szabályozza. A vizsgálati személyek szemére olyan kontaktlencsét helyeztek, amely vagy a bal, vagy a jobb látóteret takarta el. Mindkét szem bal látóteréből ugyanis a jobb féltekebe vetül a látvány, a jobb látóteréből pedig a balba. Így meg lehetett határozni, hogy a levettített sokkoló, ill. semleges érzelmi ha-

tású filmet melyik félteke néz. Az emberek 87%-ának akkor emelkedett meg a kortizolszintje, amikor a jobb féltekéjével nézte az érzelmileg megterhelő filmet. A vizsgálati személyek kis hányadának viszont akkor emelkedett meg a kortizolszintje, amikor a bal féltekéjébe vetült a látvány. Ezeknél a személyeknél tehát a kortizolszint-szabályozás átterült a bal féltekébe, de a stresszre adott immunológiai választ továbbra is a jobb félteke irányította. Náluk nagy számban lehetett különféle testi panaszokat tapasztalni (Wittling és Schweiger, 1993). A gyakoribb testi panaszok oka a stressz és immunválasz szétválása volt. Azonos stresszingerkre a jobb félteke eleve nagyobb gyulladási választ ad (Koch és mtsi., 2006), de az emberek többségében ezt a kortizol kordában tartja. A jobbfélteke-dominánsak egy részénél azonban az allergénnel való találkozáskor kialakuló immunválaszt nem követi a kortizolszint-emelkedés, mivel azt náluk a bal félteke szabályozza. Ez magyarázza az autoimmun és az atópiás betegségek balkezesség közötti nagyobb gyakoriságát, és ugyanebből válik érthetővé az is, miért fokozódnak e betegségekben a tünetek stressz hatására: hiányzik a fék. Hogy ez nem csak teória: atópiás betegeknel ismételtén igazolták, hogy stresszre sokkal kisebb kortizolválaszt adnak (Buske-Kirschbaum és mtsi., 2010).

Mire jó az IgE?

Az IgE-t, azaz az immunoglobulin E-t 1967-ben fedezték fel, és ezt követően sorra kimutatták, hogy minden atópiás betegségben az IgE-szint az egészséges személyekhez képest fokozott. Hamarosan kiderült azonban, hogy az IgE-szint némely természetes népnél egy egészséges európai embernél mért értéknek akár a százszorosa is lehet, ám a természetes emberek mégsem szenvednek atópiás betegségben. A különös ellentmondásra a magyarázat az, hogy a természetes népek számos parazitával és belféreggel fertőzöttek, és a magas IgE-szint ezeket az élősködéket tartja rövid pórázon (Szendi, 2011). Ráadásul egyéb védőfunkciói is vannak, pl. csökkenti a vérrögképződési hajlamosítást, traumatikusszerűlést javítja a túlélést, kontroll alatt tartja a malária kórokozóját (Duarte és mtsi., 2007) és részt vesz a rákos sejtek felismeré-

sében. Atópiás betegek egyes vizsgálatok szerint védettebbek is a rákkal szemben (Wang és Diepgen, 2005). A magas IgE tehát evolúciós múltunkban a hasznunkra volt, csak a legújabb korban fordult ellenünk.

Végzet vagy elkerülhető?

A különféle allergiákról először a 19. század elején kezdtek az orvosi szakirodalomban írni. Az atópiás betegségek robbanásszerű terjedése az 1960-as években kezdődött. Sokan hiszik, hogy az ok a környezeti ártalmakban rejlik, azonban a növekedés ott is bekövetkezett, ahova nem települt ipar (Szendi, 2011). A valódi ok a megváltozott táplálkozási és gyógyszereszedési szokások, ezek hatására ugyanis a bélfal sejtjei kevésbé zárnak össze, és kialakul az ún. szivárgó bél szindróma. Számos vizsgálat igazolja, hogy a különféle atópiás betegségekben az allergén a „lyukassá” vált bélfalán át jut be a szervezetbe, s alakul ki az allergén ellen az egész szervezetet érintő immunválasz, ami viszont általában lokális (bőrön, tüdőben, orrban, szemben stb.) tünetekben tapasztalható (Liu és mtsi., 2005). A hitetleneknek elég csak elgondolkozni azon, miként okozhat az amerikai mogoró vagy a szója elfogyasztása asztmás rohamot: a válasz a „lyukas bél” szindróma (Hijazi és mtsi., 2004). A modern étrend számos olyan élelmi anyagot tartalmaz, amely szivárgó bél szindrómát okoz (ilyen például a glutén vagy a gabona WGA-lektinjé). Azért nem lesz mégsem mindenki atópiás beteg, mert ennek előfeltétele a magas IgE-szint és a rendhagyó féltekei dominanciaviszonyok. Atópiás meneteknek nevezik az allergiás betegségek egymás utáni megjelenését. Először bőrallergia, aztán szénanátha, aztán asztma, majd ételallergia jelentkezik (Tan és mtsi., 2011). Persze, soha nem késő életmódot váltani, de sok szenvedést meg lehet spórolni, ha az első intő jelet is megértik a szülők. Az alternatív orvoslásban már felmerült a gondolat, hogy az atópiás betegségeket a táplálkozás megváltoztatásával lehetne gyógyítani (Farshchi és mtsi., 2017). Ezt a feltevést a paleolitikus táplálkozást követők bizonyították is: a legkülönbözőbb atópiás betegségek javultak vagy szűntek meg, mivel ez az étrend kiiktatja a bélfalat átteresztővé tevő élelmi anyagokat (Szendi, 2011).

² Immunglobulin E-fehérje – a szervezet termeli a veszélyesnek felismert allergének ellen

A kincsszekrény

Életfák

Özv. Pávai Gyuláné Hunyadi Margit nyugalmazott tanítónő hosszú ideje ismerem. Tudom, láttam, hogy sokat és szépen kézimunkázik, hogy valamennyi jellegzetes erdélyi népi hímzésfajtát szívesen és szakértelemmel műveli, és otthonos a csipkehorgolásban is. Mindezeket túl különösen tisztelem benne, hogy kétméteres faliképein kiváló matematikai érzékel szerkeszti meg, varrja egymás folytatásaként a különböző erdélyi hímzéstípusok mintakincsét, olyan életfákat álmódva és alkotva meg, amelyek táltos erővel kapcsolatot teremtenek föld és ég között.

Bodolai Gyöngyi

Hogy hányféle változatos darabból (különböző népi hímzéssel varrt párnák, terítők, falvédők, drapériák) áll az a gyűjtemény, amelyet egy életen át varrt, és amely unokáira marad, összességében a napokban vettük számba. A kincsszekrény tartalmától valóssággal elállt a lélegzetem. Elképzelni sem tudom, hogy az életét kitöltő tanítás, a kényeszerű ingázás, a fokozati és versenyvizsgákra való készülés, a gyermeknevelés, a férje által közel két évtizeden át vezetett aradi Kőlcsey egyesület bel- és külföldi meghívottjainak vendégül látása, a diákjainak rendszeresen szervezett nyári kirándulások, táborok mellett

tötte a százötven évet. Az egykori felekezeti iskola 1858-ban épült, és az akkor több mint 900 lakosú településen minden gyermek járt iskolába. Nagyon szervezett falu volt, több mint százéves fűvősenekarral, gazdag művelődési élettel, amelyet a helybeli fiatalemberek vezettek.

Édesapán kereskemesterként dolgozott, a falu lakói a gazdálkodás, a szőlő- és gyümölcsstermesztés mellett, különösen a háború után, cserép- és téglavetésből és -égetésből pótolták a megélhetéshez szükséges összeget. Gyermekként mi is segédkeztünk.

Nagy megpróbáltatást jelentett a második világháború után elrendelt menekülés. 1944 szeptemberében katonai parancsra az oroszok elől a falu minden lakója székereken el kellett hagynia a települést. Miután az oroszok békésen elmentek mellettünk, és néhány nap múlva visszatértünk, a házakat a szomszédos falvak lakói úgy kifosztották, hogy még az ajtó- és ablakkeretek sem maradtak meg, holott már a nyakunkon volt a tél. Édesapán gyalupadját húsz év múlva találta meg.

A háború után kezdtem az iskolát, nagyon nehéz körülmények között, se könyvünk, se füzetünk nem volt. A tanítókat is elvitték katonának, és nem tértek vissza. Szerencsénkre egy Zselykről elszármazott tanítót a menyasszonyával a menekülés a faluban ért. Mivel nem tudtak a Székelyföldre visszatérni, ők kezdték el tanítani az alsó és a felső tagozatos gyermekeket. A hét osztályt követően a kolozsvári tanítóképzőbe iratkoztam, és négy év után el is végeztem.

– Gyermekkorodban mit kézimunkáztak Zselyken az asszonyok?

– Elsősorban fontak, szőttek, a lepedő, a törülköző, az asztal- és ágyterítő, a zsákok stb., minden textília a lakásban háziszőttes volt. Juhtenyésztéssel is foglalkoztak, és a férfinaradrógot, a

„szürke harisnya” anyagát szintén házilag fonták, szőttek, varrták. Zselyken fehér harisnyát nem viseltek. A ványolt gypajúból az arra alkalmas varrógépen a harisnya mellett kabátot varrtak. A kendert is feldolgozták, megfonását a gyermekek a csepűn tanulták meg. Falvédőt és abroszt varrtak jobbra keresztzszemmel, láncöltéssel, töltéssel, saját horgolású csipkével díszítették. Kézimunkázni az iskolában is megtanították a lányokat, akik a stafíringot a szülők segítségével készítették el. Kislánykoromban azzsúrral szegtem be a zsebkendőt, és száröltéssel varrtam egy kis virágot a sarkába. Valamivel el kellett kezdeni. És ne felejtsem el a kalapfőnást, a szalmát fonták, és a kalapot meg is varrták. Őt ággal, három ággal, hét ággal magam is tudtam fonatot készíteni. Két nagyon régi, még a szász hagyományokat őrző háziszőttes anyagból, keresztzszemes mintá-

val, kézcipke-betétekkel, széllel díszített terítő ma is megvan. A keresztzszemmel kivarrt feliraton a nagyanyám és szász nagyapám neve mellett az 1903-es évszám olvasható – mondja, és mutatja a ma is gyönyörű, értékes ágyterítőt és asztalterítő társát. – A szász felirat jelentését: „Emeljétek szemeket az égre, onnan jön az Úr segedelme”, képzőbeli tanárom, Nagy Jenő fordította le magyarrá. A sógornőm kapta édesanyámtól ajándékba, és nekem adta, abban bízva, hogy az unokáim megőrzik, és tudnak vigyázni rá.

A képző elvégzése után Magyardécsén tanítottam, majd négy év után – bár ki nevezéssel kerültem oda – egy helybeli házaspár kapta meg az állást. 1960-61-ben Kárásztelek következett, Újlakon kellett leszállni, majd átmenni a hegyen keresztül. Életemben annyit nem éheztem, mint ott. Édesanyám időközben nagyon beteg lett, ágyba került, és akkor hazamentem Zselykre, ahol négy évet tanítottam, majd férjhez mentem. A férjem, aki korábban Árpástón tanított, Enyedszentkirályra került pszichológusnak, logopédusnak a fogyatékkal élő gyermekek iskolájába, ahova én is követtem őt. Őt év után Aradon kapott állást, ahova a gyermekkel egy év után sikerült utána menni, majd hét éven át helyettesítőként dolgoztam, mert nem szerveztek a városi állásokra versenyvizsgát. Olyan év is volt, hogy egy közeli faluba ingáztam. Végül versenyvizsgával az aradi 1-es számú iskolában lettem tanítónő, majd lettem a második, és az iskola magyar tanítói közül elsőnek az első fokozatú vizsgát is.

– A képzőben milyen kézimunkát tanultatok?

– Jobbára olyan dolgokat, amit a gyermekeknek kellett később tanítani, Kolozsváron akkoriban nem fektettek hangsúlyt a kézimunkára, és mivel jegyzetekből kellett tanulni, a felkészülés sok időt vett igénybe. A magyartanárunk Nagy Jenő, a rajztanárunk Vámszer Géza volt, később mindkettőjüknek örömmel vettem meg a könyvét. Mivel különböző vidékekről voltak iskolatársaim, ha nem is varrtam, alkalmam volt megismerni a Kolozsvár környéki vidékek jellegzetes hímzésfajtaikat.

– Mikor kezdte el úgy igazából varrni?

– 1956-ban Décsében. Egyrészt a rettegi Bereczki Klári kolléganőm ösztönzésére, akinek két egyetemi oklevele volt (történelem

Tulipánfa

szakot és teológiát végzett), és a tanítónő kolléganők példáját követve, akik órák után az iskolában maradtak, és varrtak. Egymástól másoltuk a mintát, és tőlük tanultam meg a kalotaszegi, a torockói és más népi hímzéseket. A későbbiekben, ahol mintát láttam, gyűjtöttem. A tanfolyamokon is varrtunk, Enyeden például nemcsak mintákat kerestem, kivarrtam ráma nélkül egy torockói párnát, a kolléganők csodálkozására.

Fokról fokra valóságos szerelmes lettem a néprajzba, a kézimunkába. Addig nem nyugodtam, amíg nem tanultam meg mindenik népi hímzésfajtaikat. Akkor jelentek meg a mintáskönyvek nyomtatásban, amelyekből kedvemre válogathattam. Ezt követően a tű soha nem esett ki a kezemből. Ha nagyon ideges voltam, varrtam, ha rádiót hallgattam vagy a televíziót néztem, varrtam, ha beteg voltam, szinte-szinte a varrás gyógyított meg.

(Folytatás a 7. oldalon)

Életfa állatokkal

hogyan tudott egy szekrényre való kézimunkát kivarni. Sőt, szinte mindenik mellé immár társat is, hogy két lányunokája között egyenlően ossza el a rendkívül gazdag örökséget. És a kész kézimunkák mellett minden mintát is megőrzött, ami valaha is megtetszett neki.

Az életük javát Aradon töltő, és nyugdíjas-korukban a fiuk és családja közelébe költöző pedagógus házaspár marosvásárhelyi Kőteles utcai lakásán beszélgettünk arról a megpróbáltatásokkal és küzdelmekkel teli életéről, amely egy szászról magyarba olvadt hagyományokat őrző Beszterce megyei evangélikus településtől vezetett Marosvásárhelyig.

– 1939. szeptember 10-én születtem Zselyken, az elemi iskoláimat ott végeztem – mondja érdeklődésemre Pávai Margit. – A főúttól öt kilométernyire fekvő, éveken át rossz úton nehezen megközelíthető Zselyk gazdag falu volt. Harmadik temploma 2016-ban töl-

Ágyterítő 1903-ból

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Nyári divatirányzatok (1.)

A nyár az év legkedveltebb része, nemcsak a meleg időjárás, a strand- és szabadságszezon miatt, hanem azért is, mert ebben az időszakban van lehetőségünk a legkönnyebben, legkellemesebben öltözni. Nézzük meg, hogy idén milyen alapdarabokra van szükségünk ahhoz, hogy ne csak kényelmes legyen a ruházatunk, hanem divatos is.

Casoni Szálasi Ibolya

A kényelem szempontjából a könnyű, KÖTÖTT ANYAGOKBÓL készült ruhadarabok állnak az első helyen. Ezek a 90-es évekre emlékeztető minimalista darabok: a klasszikus rövid ujjú póló, a majó típusú pólók, a könnyű, kötött felsők vagy ruhák, melyek pamutból, viszkózból vagy selyemből készültek.

A második helyen az egyik legmerészebb ideai irányzatot az ÁTTETSZŐ ANYAGOKBÓL készült ruhadarabok képezik. Ezúttal ez egyfajta játék a textúrákkal és egymásra alkalmazott darabokkal, melyeknek sokfélesége, összehatása a kreativitáson múlik. Idén főleg az ORGANZA topok, ruhák, szoknyák a divatosak. Ezeket általában nem magára, hanem különböző más ruhadarabok fölött illik viselni, amelyeknek a megválasztása nem mindig a legkönnyebb feladat. Az áttetsző ruha, blúz alá vehetünk egy ugyanolyan, selyemből készült darabot, a bátrabbak többretegű áttetsző darabokat is viselhetnek, sőt elég, ha egy bodyt vagy egy melltartó-nadrág (bugyi) együtttest veszünk alá, hogy minél több látsszon a bőrből.

Egy visszafogottabb, casual megjelenést úgy alakíthatunk ki, ha például egy trikó és egy farmernadrág együttes fölül átlátszó ruhát veszünk.

Ahhoz, hogy az áttetsző ruhadarabok megfelelőképpen érvényesüljenek, alkalmazzunk hozzájuk diszkrét kiegészítőket.

A NARANCSSÁRGA szín tavaly nyári sikere után most ismét a topon van. A trópusi narancssárga-árnyalatok minden öltözethöz vidámságot kölcsönöznek, és odavonzanak minden tekintetet. Ez a szín főleg a bátor nők kiváltsága, viszont erősségét enyhíteni lehet semleges színű darabok társításával, mint például egy bézs felső vagy más kiegészítő. Aki viszont kedveli az erős, élénk színeket, nyugodtan társítsa türkiz árnyalatokkal.

Egy másik irányzatot a romantikus BOHÉM STÍLUSÚ öltözékek képezik, melyek a 70-es évek hippikorszakának bohém hangulatára és korszakalkotó fesztiváljaira emlékeztetnek: mint a virágmintás maxiruhák, trapéz nadrágok és trikó topok.

Abban az időben a legdivatosabb anyag a poliészter volt, a kedvenc színek pedig a bézs és a barna. A nők előszeretettel viseltek férfias szabású nadrágokat, bőrkabátot, középhosszú (midi)szoknyát és hozzá csizmát.

A nyár nemcsak meleget jelent, ezért a réteges öltözködéshez szükségünk van átmeneti ruhadarabokra is, amelyeket vékony öltözékünk fölött hordhatunk.

Erre gondolva, először főleg könnyű, szellős darabok jutnak eszünkbe, mint a farmerfelsők, ingek és kimonók, ha viszont egy komolyabb darabot szeretnénk, az nem lesz más, mint a mindig divatos klasszikus ZAKÓ.

Ha a zakót egy LENGE NYÁRI RUHA fölé vesszük, lezser frizurával, óriási fülbevalókkal, magas vagy alacsony sarkú szandállal, megjelenésünk friss lesz.

Amennyiben RÖVIDNADRÁGGAL vagy BERMUDÁVAL viseljük a zakót, és hozzá nyári csizmát húzunk, stílusos megjelenésünk lesz.

Aki kedveli az áttetsző ruhadarabokat, valamint az ideai trend legmenőbb divatirányzatát, az alóluk KIVILLANÓ FEHÉRNEMŰ viselését, nyugodtan megszeliítheti megjelenését egy, az öltözék felett viselt zakóval.

Azok számára, akik kedvelik a tetőtől talpig egyszínű KOSZTUM (kétrészes) viselését, válasszanak inkább élénk színű darabokat, melyeket főleg nagy kalappal és ékszerek nélkül hordjanak.

A bátrabbak viseljük a zakót mint RUHÁT. Erre a célra a legmegfelelőbb egy túlméretezett, neonárnyalatú vagy vidám nyári mintájú darab.

Ha azt magas sarkú szandállal és óriási fülbevalóval társítják, biztosan a figyelem középpontjába kerülnek.

Életfák

(Folytatás a 6. oldalról)

A mai napig sem álltam meg. Annyira pihentem, annyira más világba kerülök, amikor kézimunkázom, mintha nem is én volnék.

– Miután minden népi hímzéstípusban kipróbáltad magad, nem maradtál meg a megszuport mintáknál, továbbgondoltad, hogy valami eredetit alkoss, ami a te elképzelésed tükrözte. Így születtek meg a faliképek és az életfák. Hogyan jutott eszedbe, hogy megtervezd őket?

– A templomban énekelve, az Evangélikus énekeskönyv 535-ös énekének (Isten szívében megpihenve) a harmadik verszaka döbentett rá, hogy mennyire szép lenne az énekekben megfogalmazott gondolatot kézimunkával kifejezni. „Gyűjtsd a szikrát tiszta lángra./ Hogy mindenki lássa meg, / Hogy egy törzsnek vagyunk ága./ S a koronánk is csak egy.” Akkor képzeltem el egy olyan életfát, amelynek egy a gyökere, és vidékenként hasonló ugyan, de mégis más a lombja, virága, majd ugyanabban a koronában fonódik össze.

Nézzük a kézimunkákat, az első torockói párnát késsel, amelyet vastagabb fonal hiányában négy szál vékonyabbal varrt ki. Hosszú, torockói hímzéssel varrt drapéria, a régi aradi lakásban volt, kicsit vadászivta a fonal színét a nap. Szilágysági keresztiszemes párna, fehér francia lilium piros alapon, gránátalmás minta, fehér alapon pirosban, kalotaszegi írásos párnák pirosban, kékben, fekete-ben, fehér mintás kerek és nagyobb asztalterítők, keresztiszemes terítők, a volt és a jelenlegi egyházközségnek varrt falidísz. Öt méter hosszú, kézzel írott kalotaszegi minta nyomán varrt drapériát csodálok meg. Majd az önálló alkotások következnek, egy torockói és egy kalotaszegi falikép a legjellegzetesebb mintákból összeválogatva, aztán a keresztiszemes életfa.

– A nyolcvanas évek végén kezdtem varrni állatmintákkal a saját fantáziám szerint. Lent egy vadászivattal kezdődik, régi rongyos mintáról varrtam ki, és legnagyobb meglepetésemre 1990-ben egy budapesti kódexkiállításon az egyik Corvina kódexben láttam viszont. A lovak után a szarvasok, pávák, madarak következnek, a griffmadár, a kakas, fent pedig az apró madarak, békegalambok a kicsi fiókkal. Rendkívül érdekes, órákon át lehet nézni. Munkásságának csúcsa az erdélyi népi hímzéstípusokat egybefoglaló két életfa, amelyeken a kalotaszegi, torockói, széki, mezősegi, udvarhelyszéki, marosszéki mintakincs tulipánjai, több mint kétszáz féle tulipánmotívum nyitja szirmaikat az ég felé.

– Mekkora munka volt kiválogatni, összeszerkeszteni, megrajzolni, kivaranni! Mennyi különböző érzést, gondolatot varrtál bele! – mondom, amire egyetlen szó a folytatás:

– Az életem.

Ember és állat harmóniája

A szúnyogcsípés veszélyei

Szúnyoginvázió miatt panaszkodnak, főleg vidéken, ahol ember és állat számára egyaránt sok kellemetlenséget tudnak okozni az egyre bővülő szúnyogfajok csipései. A lepkés szúnyog által terjesztett leishmaniasis az emberre is veszélyes, a kutyákra nézve azonban halálos kimenetelű lehet, akárcsak a szívférgesség.

Szer Pálosy Piroksa

A csapadékos időjárást követő kánikula jelentősen hozzájárult a vérszívók szaporodásához a Kárpát-medencében. Marosvásárhelyen estéknél hallható a rovarirtó permetet szóró gép hangja, amivel a kellemetlenkedő rovarokat próbálják gyéríteni. Az anyaországiak idén az őshonosak mellett a betelepített ázsiai tigrisszúnyogokra panaszkodnak, amelyek napközben is támadnak. A szúnyogok egy része betegségeket terjeszt, és nem mindegy, hogy az adott példány honnan érkezik. Pánikra nincs ok, azonban némi körültekintés és óvintézkedés nem árt.

A szívféreg terjedése

– Találkoztak-e szúnyog által terjesztett betegséggel Maros megyében? – kérdeztük dr. Pálosi Csabát, a Noé Bárkájá kisállatklinika vezetőjét.

– A kutyák esetében a szúnyogcsípés által terjedő betegségek közül a szívférgességgel találkoztunk tavaly, mivel Erdélyben is megjelentek a dirofilariák, a szívférgek. A trópusi, szubtrópusi területekről érkezett szívférgességet a Dirofilaria immitis nevű fonálféregfaj okozza, kutyákat, macskákat, görényeket és más emlősöket fertőz meg, és halálos kimenetelű lehet. A betegség kutyáról kutyára közvetlen érintkezéssel nem terjed, a vemhes

szuka azonban átadhatja kölykeinek a parazitát. A féreg a tüdőbe vándorol, és kerek, tumorszerű elváltozásokat okoz. Ritka esetben emberek is megfertőződhetnek, de náluk a féreg nem fejlődik ki teljesen. A kifejlett egyedek átlagosan 12–25 cm hosszúak, főként a szívben és a tüdő nagyobb ereiben élőködnék. Magyarországon 2009-ben számoltak be első alkalommal fertőzésről, sajnos, a kórokozó már jelen van Romániában is. Az elmúlt két-három évben az előfordulások száma ugrásszerűen megnőtt a Bánságban és Románia déli részén, de tavaly Marosvásárhelyen is találkoztunk ilyen esettel. A fertőzött kutyában élősködő ivarérett nőstény féreg, amennyiben kifejlett hím is van az adott gazdában, 0,3 mm-es lárvákat, úgynevezett mikrofiláriákat bocsát a véráramba. Ezek önmagukban nem okoznak tüneteket, a kutyában még nem lesz belőlük kifejlett féreg. Ha azonban a fertőzött állatot egy szúnyog megcsípi, és vért szív a testéből, azzal egyidejűleg mikrofiláriákat vesz fel, a lárvák pedig a szúnyog szervezetében fejlődésnek indulnak. Számukra optimális hőmérsékleten két hét alatt két vedlésen esnek át, és fertőzőképes, harmadik stádiumú lárvákba fejlődnek. Ezt követően, ha a szúnyog vért szív egy újabb gazdából vagy akár ugyanaból, ezek a lárvák a szúnyog szájszervein keresztül átvándorolnak az új gazda szervezetébe. A bőr alatti szövetekben vagy az izomszövetben 2-3 nap alatt negyedik, majd két-három, netán több hónap után ötödik stádiumú lárvává alakulnak. Ezek a vérárammal a szívbe és a tüdőartériákba jutnak, és ott újabb három hónap alatt ivaréretté válnak, szaporodni kezdenek. A szúnyogcsípéstől az ivaréretté válásig átlagosan 6-9 hónap telik el. A kifejlett férgek öt-hat vagy akár

több évig is élhetnek, elsősorban a tüdő verőereiben. Nagyszámú féreg esetén a szív jobb kamrájában, a jobb pitvarban, esetleg az ide a test felől vért szállító gyűjtőérben rakározódnak fel. Ezért játszik kulcsszerepet a szúnyog a fejlődési ciklusban, mert nélküle a mikrofiláriák fejlődése megakadna.

A fertőzöttség tünetei és megelőzése

– A fertőzött állatok gyakran tünetmentesek. Megtörténhet, hogy egy nagy testű kutya élettartamát és életminőségét nem befolyásolja néhány kifejlett szívféreg. Enyhébb fertőzöttség esetén mérsékelt fáradékonyág, lesóványodás, alkalmankénti száraz köhögés, nehézlégzés, munka- és sportkutyáknál a teljesítmény csökkenése fordulhat elő. Súlyosabb esetben kifejezett nehézlégzés, makacs, száraz köhögés, sápadt nyálkahártyák, fáradékonyág, hasvízkór, a végtagok vizenyője

figyelmeztet a betegségre. Azok a kutyák, amelyeknél súlyos tünetek jelentkeznek, gyakran elpusztulnak. A szívférgesség megállítását gyorstesztekkel hatékonyan ki lehet mutatni. A bizonyítottan szívférges kutyák kezelése meglehetősen korlátozott, ezért mindenképpen ajánlott a megelőzés, az egész éven át tartó, havonkénti lárvaellenes kezelés. Akár spot-onról (rácsepegető oldat), akár tablettáról van szó, az előírás szerint havonta ismételni kell, de a rovarriasztó nyakörv is hatásos. A megelőzésre alkalmazott szerek biztonságosan alkalmazhatók a kutyákon, azonban a szervezetben tömegesen pusztuló féreglárvák akár a keringés összeomlását is okozhatják. Ezért a szűrővizsgálattal szívférgességre pozitívnak bizonyuló kutyák első lárvaellenes kezelését orvosi felügyelet mellett ajánlott végezni. Létezik olyan gyógyszer, mely a kifejlett szívférgeket elpusztítja, a probléma csak az, hogy a férgek nem tűnnek el varázsütésre, hanem a vérárammal sodródhatnak, és komoly károkat okozhatnak a szervezetben. A kutyák kizárólag kórházi, intenzív körülmények között kezelhetők, sajnos a túlélési esélyük csekély. A másik lehetőség a felnőtt férgek eltávolítására a műtéti eljárás, amikor katéterrel mechanikusan távolíthatók el a szívben található férgek. A probléma az, hogy csak a szívféreg száma csökkenthető az eljárással, a tüdőerekben tartózkodó férgeket nem lehet elérni. Egyik eljárás sem rutinszerű, igen kockázatosak és költségesek, ritkán alkalmazzák őket. Bizonyos megelőző gyógyszerkészítményeket sem szabad a kutyának beadni, amíg nem vagyunk 100%-osan biztosak abban, hogy nincs szívférgesség. Ugyanis olyan erős gyógyszerek is forgalomban vannak, amelyek megölik a kifejlett férgeket, azok viszont eltörik az ereket, és ezért az állat trombozist kaphat, és elpusztulhat. Ezért, mielőtt bárki megkezdené a megelőzést, ki kell kérni a szakember véleményét – hangsúlyozta dr. Pálosi Csaba.

Az asztrológus gondolatai

Tóth Sándor

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Idén július 22-től augusztus 22-ig tartózkodik a Nap az Oroszlán jegyében. Mifelénk ez a nyár dereka, a fő nyaralási szezon. Idén csak óvatosan duhajkodhatunk, hiszen a Covid-19 még árnyként kísért, és talán mindenki zsigereiben érzi, hogy a korlátozások nagyúra, Szaturnusz bármikor újra rátelepedhet az életünkre. Egyesek azt jósolják, hogy már augusztus közepén komolyabb gondjaink lehetnek, az optimistábbak pedig öszre várják az újabb vírusinváziót. Ami biztos, az fix alapon, aki gondtalanul süttené a hasát a napon, vagy egy jót szeretne kirándulni, feltöltődni, lazítani, az ne habozzék megtenni mielőbb!

Az Oroszlán-ember a zodiákus központi szereplője. A Jóisten is arra teremtette, hogy önbizalmát, energiáit, vezető képességeit jóra használja, és lehetővé tege másoknak is, hogy jól érezzék magukat a bőrükben. Mert oroszlánbőrbe bújni mégsem olyan, mint az eredeti, és ez akkor is így van, ha ezt sokan megpróbálják. E jegy képviselőinek rendkívül fontos, hogy megkapják az elismerést a külvilágból. Vezérszerepük – akár pozitív, akár negatív értelemben élük a sorsukat – megkérdőjelezhetetlen számukra. A színészek és énekesek soraiban is rengeteg kiválóság született ebben a periódusban, és alkotott maradandót. Hogy csak néhány nevet említsünk: Arnold Schwarzenegger, Ben Affleck, Wesley Snipes, Antonio Banderas, Robert Redford, Sean Penn, Charlize Theron, Hilary Swank, Gillian Anderson, Madonna, Jennifer Lopez, Sandra Bullock.

A másik Oroszlán-tulajdonság a nagylelkűség. Igyekszik elkerülni minden olyan élethelyzetet, ami méltatlan a számára. Fő problémája, hogy képtelen alárendelt szerepben lenni, ezért alkalmazottként tulajdonképpen meg vannak számlálva a napjai. Hízelgással sok esetben megtéveszthető, a hiúság vásarán is előkelő helyet foglal el. Az Oroszlán jegynek uralkodó planétája a Nap, és talán innen érthető a leginkább az, hogy miért is jó a közelében tartózkodni.

A Nap planétarendszerünk központi égiteste, alapanalógiaként ő a teremtő. Az emberben levő isteni szikra, a fény. Azt is mondhatnánk, hogy fénylények vagyunk, és ez akkor is igaz, ha úgy tűnik, ez a kis lángocska mintha egyes embertárainkban alig pislákolna. Néha, amikor bizonyos bűntetteket követnek el, vagy az erkölcsstelenség Marianna-árkában fetrengőket vélünk felfedezni, ember legyen a talpán, akinek eszébe jut, hogy „ez is Isten gyermeke”. Nehéz figyelmen kívül hagyni a világeseményeket, és nem tudjuk, hogy sírjunk-e vagy nevéssünk, amikor egy-egy tudósítást, filmcsekét látunk az Egyesült Államokból vagy a valamikor sokunk által idealizált Nyugat-Európából. Miért kell a sötét bőrszínű emberek cipőjét könnyes szemmel csokolgatni, és bocsánatot kérni tőlük olyasmért, amihez semmi közük? Miért kell szobrokat ledönteni, rabolni, fosztogatni, feketelistázni fehér művészeket és alkotásikat? Miért jó a rendtelenség, a káosz, az eszeten rombolás? Merre tart az emberiség? Honnan eredeztethető a probléma? Az egyszerűbb válasz az, hogy az ember alaptermészetéből. A hanyatlás nem most kezdődött. A szellemi ember küzdelmének végkimenetele a vágyemberrel most reménytelennek tűnik. A francia forradalom megteremtette a köztársaságot. Sárba taposták a koronát, lefejezték a királyt, asztrológusi nyelven: eldobták a Napot. A demokrácia Vízöntő-analógia. Az sem véletlen, hogy az állatövi jegyben ez szemben áll az Oroszlánnal. A demokrácia népuralom. Sokfajta van belőle: amerikai, nyugat-európai, közép-európai, kelet-európai, sokféle ázsiai, afrikai és arab demokrácia. De mindenekelőtt létezik az igazi demokrácia, amit azok neveznek annak, akik birtokolják a világhatalmat. Egy varázsigé, amelynek kevés a valóság tartalma. Akárcsak az, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő. Ez utóbbi kijelentésről Tatiósz görög bölcsnek az volt a véleménye több mint 2300 esztendővel ezelőtt, hogy a gazdagok találták ki. Természetesen itt az emberi törvénykezésre gondolunk. Mert az isteni törvények elől nincs kibúvó senki számára.

Vigyázzanak magukra és egymásra!
Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Főtéri történet

Új ruhában a városközpont

Ötvös József

Pár héttel ezelőtt meglepődve és felháborodva vettem szemügyre a főtéri zöld fű kiszáradását/kiszáritását. Falusi éveim tapasztalatai és tüzetesebb megfigyelés után felismertem, valamivel behintették, megpermetezték a sok éven át itt zöldellő fűvet. Akkor jutott eszembe a kérdés, amire még nem találtam pontos választ: mióta füves a város központja? Talán Bernády városrendezése óta? Mert egykor olyan sáros volt a mai Rózsák tere, hogy az Apollóban tartott bála vállra vett dézsában, fakádban vitték át a bálozni vágyó kisasszonyokat. Az aszfalt előtti időben bizony voltak itt ilyen események. Még én is emlékszem egy hasonló, megható történetre.

A sárról híres és hirhedt csendes mezőségi faluban, Tusonban álltunk a torony alatt a harmadik harangszó idején, amikor a pár kilométernyire fekvő tanyáról egyszerre érkezett két középkorú asszony, mindkettőjük kezében egy-egy kisebb nejlontasak. Amikor a templom elé érkeztek, a kb. két négyzetméternyi betonon levetették a gumicsizmájukat, egyik tasakból előkerült a tiszta félcipő, mert sáros gumicsizmával nem lépnek be a templomba, azok az istentisztelet alatt türelmesen megvárják őket a torony alatt. A másik tasakban a régi református énekeskönyvet hozták, mert a vallásos éneket és a félcipőt mégsem lehet egymás mellé tenni.

A marosvásárhelyi vár restaurálása idején szerzett tapasztalat alap-

ján felismertem, új zöldfű-borítást kap a főté, ezért szántották fel, árkoltak bele öntözőcsatornát. Remélem, szép lesz, és ebben a reménységben várom az elkészülését, felavatását. Csupán az a kérdés motoszkál még bennem, kinek a tiszteletére öltöztetik új ruhába a Rózsák terét? Én Bethlen Gáborra gondolok, aki egyértelműen megérdemli, és kézzelfogható valóságba került fejedelmi bevonulása, mert pár centiméterrel kinőtt már a földből a szobortalapzata. Várjuk, nagyon várjuk a városnak szabad királyi jogot és kiváltságot adó fejedelem vissza-, hazaérkezését. Egyébként volt már egypár nevezetes érkezés, bevonulás Marosvásárhely történelmében, s akkor is ünnepi ruhába öltözött a főté.

Féltve őrzött és titokban mutogatott fekete-fehér felvételeken látni azt a három-négy emberöltővel ezelőtti érkezést, bevonulást, ahol majdnem minden épkézláb városlakó ünnepelőben éljenezte az érkezőket a főtéren. Volt még egy nevezetes marosvásárhelyi bevonulás úgy másfél évszázaddal ezelőtt is, amikor a nagy reményű lelkipásztor-író, Tolnai Lajos érkezett. Egyesek lovas szekerekkel a nyáradtői elágazásig elébe mentek, s úgy kísérték be a székely fővárosba, de erről hadd szóljon maga az író: „Rengeteg ember, kocsi, asszony, gyerek és mindenféle üdvözlő népség fogadott. (...) Ha tudtam volna élvezni az ilyen mondacsinált parádét, a fejedelmi fogadtatásban gyönyörködtem volna”.

	1.	GÉPKOCSIJA VAN	...GHAZI (JAKUB BÉG)	POGÁNY FELKELŐ (XI. SZ.)	ŐSI SZAVUNK	ZOKOG	ROSSZ KIVÁNSÁG	AZ ARZÉN VEJYJELE SZÍRIAI FENNISIK	ZAJJAL JÁRO	JAPÁN VÁROS	A RÁDIUM VEJYJELE	PECUNIA NON... (A PÉNZNEK NINCSSZAGA)	BEFALÓ! IDEGEN ERKÖLCS	TÁPLÁL	MELY HELYEN?	BELSŐ-ÁZSIAI TELEPÜLÉS-FÉLE
Egy japán népi bölcsességet idézünk a rejtvény főszoraiban	H															L
	PARANCSSÓT ADÓ							VALAMIRE CÉLZÓ CERUZA					MADÁR-RUHA TORTA-TÖLTÉLEK			
	MAGYAR VÁROS GYENGE-ELMÉJÜ					ELŐTAG: KEVÉS ÁZSIAI HEGYSEG					ZENE-SZERZŐ (FERENC) VISIT				NULLA TÁMADÓ KATONAI PARANCS	
2. A	INDIAI KIRÁLY VOLT	D-AM. HAJÍTÓ-FEGYVER PERU FŐ-VÁROSA		SZÁNDÉKÓZÓ PERU FŐ-SZÓKÉS (JIDDIS)					RAJT HÁROM (FRANCIA)					LATIN ÉS KORALL-ZÁTONY		
KIS TELEPÜLÉS LAKÓJA				ÜRES TÁLI MŰSZÁLFÉLE		JAPÁN DRÁMAI MŰFAJ HATBÓL KETTŐ!		MAGATOK EURÓPAI HEGYSEG			FOLYADÉK FRANCIA ARANY		MÉLY NŐI ÉNEKHANG VER			
UNALMAT FEJZ KI			GÖRÖG SZIGET VÁLYÚ				DRÓGRA UTALÓ SZÓ ILION					OPERÁLÓ MADONNA FILMSZERPE				LÉGI SZELLEM SHAKESPEARE-NEL
ÓKORI BIRODALOM			VALAMINÉL LENTEBB AZ AARE FR. NEVE				FRANCIA FOLYÓ AZ EGYIK MŰZSA						MÓZES ÖT KÖNYVE EGYEDÜL (ANGOL)			
A VOLGA MELLÉK-FOLYÓJA			LEGFELSŐ FÖLDRETEG OLASZ ÍRÓ (DARIO)			A LEVEGŐ-BEN MOZGAT A BÁRIUM VEJYJELE					MENJI (OLASZ) TE ÉS Ó		KÁLYHA SÜTŐJE CIN			
SKÁLA-HANG ANTE MERIDIEM (RÓV.)		ÁLLAT TEST-RÉSZE F. NANSEN HAJÓJA			HORDÓ-FÉLE ELŐTAG: EZER						KENDERT TÖR BECÉZETT PIROSKA					BENINI OKTATÓ
		FÉNYRÉ-SZECSEKE KARMESTER IGÉJE			ESZKIMÓ CSÓNÁK MARÓ ANYAG				ÓRIÁS-KIGYÓ ZSUGORI					FÉLTEKE! KIVÉD		
BEFEJZETLEN ÁBRAI			EBLAK ÍRÁSBAN RÖGZÍT		TÉLI SPORT SZEGECS		ATTÓL KEZDVE! SP. ÍRÓ (LE-OPOLDO)		GÖRÖG BETŰ AZ ÓRÓK VÁROS			ROBBAN A VÉGÉN! BIZONYOS IDEJE		VÍZI ÁLLAT KÖNYVTÁR		
MADRIDI SPORT-KLUB			...GAY (ATOM-B. REP. GÉP) PERZSA URALKODÓ				BOLÍVIAI VÁROS MŰVÉSZET (LATIN)					A METÁN UTÁN JÖN BECÉZETT OLÍVIA				HÍM JUH
FRANCIA VÁROS			SZIGET (OLASZ) ECET-CSEPPE!				TANÍTÓ, EL-IGAZÍTÓ A NAGY VÁRAZSLÓ					...AGYÜMÖLCS (STEINBECK) A MATT LÉNYEGE!				
...DEUX (KETTŐS-BEN)		ALEA ... EST (CAESAR) FÉLÉVI			ZAMAT OLASZ AUTÓJEL						FORMÁLÓ ÁSÍTÓ-HANG					
L.N.J.	M											NEDVSZÍVÓ PAPIR				

Július 16-i rejtvényünk megfejtése: **Férfiakban és nőkben csak anyyi közös, hogy szeretik a férfitársaságot.**

Rangnick biztosan nem megy a Milanhoz, mi lesz Szoboszlaival?

Fotó: M4 Sport

Az AC Milan szerződést hosszabbított jelenlegi vezetőedzőjével, Stefano Piolival, így biztossá vált, hogy Ralf Rangnick nem lesz a milánói együttes tréneré.

Az 54 éves tréner tavaly októberben nevezték ki, és a kezdeti nehézségek után csapatával egyre jobb teljesítményt nyújtott, ennek ellenére február óta az olasz sajtó biztosra vette, hogy csak a mostani szezon végéig marad posztján, és a német Ralf Rangnick váltja majd, akivel február óta tárgyalnak a piros-feketék, jelentette az M4 Sport.

Piolival különösen a koronavírus-járvány miatti három hónapos kényszerszünetet követő időszakban remekelt az együttes, amely az újraindulás óta kilenc bajnokijából két

döntetlen mellett hetet megnyert, legyőzte többek között a Juventust, a Laziót és az AS Romát is.

„Büszke vagyok arra, hogy a Milan bizalmat szavazott nekem. Egy rendkívüli út elején vagyunk, egységben kell dolgozunk, és ha ilyen teljesítményt nyújtunk, egyre jobb és versenyképesebbek leszünk” – idézte a szakembert a football-italia.net.

„Stefano briliánsan menedzselte a járvány miatti leállás időszakát és az újraindulást, és az egész csapatra nagyon pozitív hatással volt – méltatta az edzőt közleményében a Milan. – Megmutatta, hogy képes olyan futballt játszani az együttesünkkel, amilyent elképzeltünk.”

Pioli kinevezése után nem sokkal Ralf Rangnick képviselője bejelentette, hogy a klubbal közösen úgy döntöttek, nem vállal szerepet az AC Milannál, holott a napokban már csak az volt a kérdés a sportsajtóban, hogy mikor jelentik be a német szakember szerződését. A MilanNews.it szerint a tárgyalások azért szakadtak meg, mert a vezetőség azt szerette volna, ha Rangnick csak sportigazgatóként tevékenykedik majd a klubnál, Pioli pedig marad vezetőedző.

Ami magyar szempontból lényeges, hogy Rangnick helyzete befolyásolhatja Szoboszlai Dominik klubváltását is, hiszen sokan tényként kezelték, hogy a német szakemberrel együtt a magyar játékos is biztosan a Milannál folytatja. A következő napokban eldőlhet, hogy tényleg ilyen szoros kapcsolat volt-e a két ügylet közt, vagy Szoboszlai Dominik Rangnicktól függetlenül is a Milan egy fő kiszemeltje.

Az ötödik helyen álló AC Milan legutóbbi, Sassuolo elleni győzelmével biztossá tette, hogy a következő idényben szerepelhet az Európa-ligában.

Az FTC első edzőmérkőzésén döntetlent játszott a Haladással

A Ferencváros labdarúgócsapata a bajnokság megnyerése után első felkészülési mérkőzésén 2-2-s döntetlenre játszott a másodosztályú Haladással.

A meccsen a fővárosi zöld-fehérek szereztek meg a vezetést Szánthó Regó révén, de a félidő hajrájában egyenlített a Haladás Kiss Bence góljával, sőt, a 75. percben már vezetett is a szombathelyi csapat Jancsó találatával.

Az FTC-nek a ráadásban sikerült kiharcolni a döntetlen Ammar Ramadan jól helyezett lövésével. A Haladás közel állt ahhoz, hogy meglepetést okozzon a bajnokkal szemben.

Felkészülési mérkőzés: *FTC – Szombathelyi Haladás 1-2 (1-1)*

FTC: Gróf (46. Bogdán) – Botka (46. Lovrencsics), Blazic (46. Frimpong), Lyinbor (46. Dvali), Heister (46. Csontos) – Haratin (30. Somalia), Vécsei (12. Csonka) – Szánthó (46. Isael), Katona (46. Skvarka), Tokmac (46. Varga R.) – Boli (46. Ramadan).

Haladás: Rózsa (46. Verpecz) – Csilus, Mocsai, Devecseri (68. Doktorics) – Tóth

D. (65. Schimmer), Holdampf, Szekér (46. Jancsó), Kiss B., Bosnjak (46. Németh Milán) – Tóth B. (65. Simon A.), Medgyes (80. Németh Mária).

Sárga lap: Szekér (19.), Tokmac (17.).

Gól: Szánthó (21.), Ramadan (91.) illetve Kiss (43.), Jancsó (75.).

Fotó: fradi.hu

A CFR vezetőedzője is koronavírus-fertőzött

A labdarúgó 1. liga bajnoki címvédőjének edzője, Dan Petrescu is koronavírus-fertőzött: a Kolozsvári CFR szakvezetőjét szerda reggel 48 órás kórházi megfigyelésre utalták be. A zsinórban harmadik bajnoki címéért küzdő együttesnek így szinte a teljes szakmai stábjá, összesen hat személy fertőzött, valamint négy játékos (Adrian Paun, Grzegorz Sandomierski, Damjan Djokovic és Cristian Manea) is elkapta a vírust, jelentette az NSO.

További három labdarúgó esetében a második teszt már negatív lett, de a csapat így is a sportági szövetség mogoşoiaiai edzőközpontjában elkülönítve várja az újabb tesztelést, amelynek alapján eldől, hogy pályára léphetnek-e vasárnap az FC Botoşani ellen, a rájátszás utolsó előtti fordulójában. A Hivatásos Labdarúgóliga (LPF) egyelőre a listavezető CSU Craiova hétvégi meccsének időpontját sem jelölte ki, miután a csapatmenedzser Lucian Pretorian tesztje is pozitív lett.

Még rosszabb a helyzet a kieső

helyen álló Dinamónál, ahol már 18 játékos fertőződött meg, így a bukaresti csapat felnőttkeretében alig hét egészséges futballista maradt. A Dinamónak a hátralevő négy forduló mellett három elmaradt meccse is van – nem véletlenül követelik a lehangosabban vezetői a bajnokság leállítását.

Az 1. liga felsőházi rájátszásában még hét, a kiesésről döntő alsóházban viszont 19 mérkőzés van hátra

Fotó: Digi24

a 2019–2020-as idényből. Bár a televíziós bevételeket féltő LPF mindeddig konokul kitartott amellett, hogy amíg van elég idő, hogy az UEFA által az európai kupák nevezésére megszabott augusztus 3-ai határidőig befejezzék legalább a felsőház küzdelmeit, addig nem is gondolnak a szezon lezárására, szerdai sajtóhírek szerint előkerült a márciusi leálláskor kidolgozott vészforgatókönyv. Eszerint ha úgy

érne véget a bajnokság, hogy a csapatok eltérő számú mérkőzéseket játszottak, akkor a helyezéseket a szerzett pontok/meccs átlaga alapján állapítják meg.

Ennek alapján a jelenleg második CFR lenne ismét a bajnok (2 pont/meccs) a Craiova (1.97) előtt, a FCSB (1.51) pedig elcsúszna egy Európa-liga-indulást érő helyet. Az alsóházban a Jászvásári CSM Politehnica (0.94) és a Chindia Târgovişte (0.85) esne ki, a Dinamo (1.15) viszont az utolsó előtti hely-

ről a kilencedikre ugrana – azaz nemcsak kiesést, de még az osztályozót is megúszná.

A koronavírus-fertőzések utóbbi időbeli egyre növekvő száma miatt a veszélyhelyzetet meghosszabbító kormány egyelőre nem vetette fel a labdarúgó-tevékenység újbóli leállítását, viszont Ionuţ Stroe ifjúsági és sportminiszter kedden azt javasolta a kluboknak, hogy a szezon végéig térjenek vissza a májusi felkészülés idején alkalmazott szigorú elkülönítéshez.

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 36. forduló:* Arsenal – Liverpool 2-1, Burnley – Wolverhampton 1-1, Chelsea – Norwich 1-0, Crystal Palace – Manchester United 0-2, Everton – Aston Villa 1-1, Leicester – Sheffield United 2-0, Manchester City – Bournemouth 2-1, Newcastle United – Tottenham 1-3, Southampton – Brighton & Hove Albion 1-1, West Ham United – Watford 3-1; *37. forduló:* Bournemouth – Southampton 0-2, Aston Villa – Arsenal 1-0, Brighton & Hove Albion – Newcastle United 0-0, Sheffield United – Everton 0-1, Tottenham – Leicester 3-0, Watford – Manchester City 0-4, Wolverhampton – Crystal Palace 2-0, Norwich – Burnley 0-2. *Az élcsoport:* 1. (már bajnok) Liverpool 93 pont/36 mérkőzés, 2. Manchester City 78/37, 3. Chelsea 63/36.

* *Spanyol La Liga, 37. forduló:* Athletic Bilbao – Leganés 0-2, FC Barcelona – Osasuna 1-2, Betis – Alavés 1-2, Celta Vigo – Levante 2-3, Eibar – Valladolid 3-1, Getafe – Atlético Madrid 0-2, Mallorca – Granada 1-2, Real Madrid – Villarreal 2-1, Real Sociedad – Sevilla 0-0, Valencia – Espanyol 1-0; *38. (utolsó) forduló:* Alavés – FC Barcelona 0-5, Atlético Madrid – Real Sociedad 1-1, Espanyol – Celta Vigo 0-0, Granada – Athletic Bilbao 4-0, Leganés – Real Madrid 2-2, Levante – Getafe 1-0, Osasuna – Mallorca 2-2, Sevilla – Valencia 1-0, Villarreal – Eibar 4-0, Valladolid – Betis 2-0. *Az élcsoport, végeredmény:* 1. (bajnok) Real Madrid 87 pont, 2. FC Barcelona 82, 3. Atlético Madrid 70 (51–27), 4. Sevilla 70 (54–34).

Laurent Blanc veheti át Quique Setién helyét a Barcelona kispadján a francia L'Équipe információi szerint, de csak ideiglenesen, Xavi érkezéséig. Quique Setién szinte biztosan távozik, az Ernesto Valverdét januárban váltó szakember kizárólag a Bajnokok Ligája megnyerésével tudná megmenteni állását. Fotó: EPA

* *Olasz Serie A, 33. forduló:* Atalanta – Brescia 6-2, Sampdoria – Cagliari 3-0, Lecce – Fiorentina 1-3, Torino – Genoa 3-0, AS Roma – Hellas Verona 2-1, SPAL – Inter 0-4, Sassuolo – Juventus 3-3, Udinese – Lazio 0-0, Bologna – Napoli 1-1, AC Milan – Parma 3-1; *34. forduló:* Hellas Verona – Atalanta 1-1, AC Milan – Bologna 5-1, AS Roma – Inter 2-2, Juventus – Lazio 2-1, Genoa – Lecce 2-1, Parma – Sampdoria 2-3, Cagliari – Sassuolo 1-1, Brescia – SPAL 2-1, Fiorentina – Torino 2-0, Napoli – Udinese 2-1; *35. forduló:* Atalanta – Bologna 1-0, Sassuolo – AC Milan 1-2. *Az élcsoport:* 1. Juventus 80 pont/34 mérkőzés, 2. Atalanta 74/35, 3. Inter 72/34.

Eredményjelző

* *1. liga, alsóházi rájátszás, 10. forduló:* Academica Clinceni – FC Voluntari 2-1, Nagyszebeni Hermannstadt – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK 2-2, Jászvásári CSM Politehnica – Konstancai Viitorul 1-1. *Az állás:* 1. Viitorul 39 pont/10 mérkőzés, 2. Clinceni 29/10, 3. Voluntari 28/10 (12-6), 4. Sepsi OSK 28/10 (15-15), 5. Nagyszeben 28/9 (12-12), 6. Jászvásár 23/10, 7. Dinamo 21/7, 8. Târgovişte 17/8.

* *2. liga, rájátszás, 3. forduló:* Turrís Oltul Turnu Măgurele – Petrolul Ploieşti 0-0, Bukaresti Rapid – Campionii FC Argeş Piteşti 1-2, CS Mioveni – Aradi UTA 0-2. *Az állás:* 1. UTA 29 pont/3 mérkőzés, 2. Turrís 25/3, 3. FC Argeş 23/2, 4. Petrolul 22/3, 5. Rapid 21/3 (1-2), 6. Mioveni 21/2 (0-2).

Út Magyarországra

Négy órával a karantén előtt, és három nappal utána

Nagy-Bodó Szilárd

Belépés

Magyarország július 15-én éjféltől korlátozza a Romániából érkező, magyar és nem magyar állampolgárságú személyek belépését. Akik július 15-én éjfélt után lépték át a magyar határt, 14 nap házi karanténnal kell számoljanak, vagy felmutatnak két negatív koronavírus-tesztet, amelyeket a határátlépés előtti öt napon belül 48 óra különbséggel végeztek el. Azonban nem elfogadott a gyorseszt, kizárólag a PCR-tesztet fogadják el, ha

ez nincs meg, akkor karantén. Egyelőre nem tudni, mikortól várható enyhítés, ameddig Romániában sok az új eset, biztosan marad a karantén. De milyen volt a román-magyar határon július 14-én este, négy órával a korlátozások bevezetése előtt?

Korántsem volt olyan vészes, mint amire az emberek gondoltak. Fél órai várakozást és araszolást követően Magyarország területén találtam magam, holott arra számítottam, hogy két óra alatt sem jutok át az ominózus 400 méteres szakaszon.

A határon csak a megszokott ru-

tinellenőrzéseket végezték el, megnézték az iratokat és a csomagtartót. Nem kérdezték, hova megyek és miért, miután meggyőződtek róla, hogy az irataim rendben vannak, és nem csempészek át semmit, átengedtek.

Ahogy Magyarország területén autóztam, két érdekesség tűnt fel: rengeteg romániai rendszámú gépjármű tartott a határ felé, pedig Magyarországról karantén nélkül be lehet menni Romániába – egyelőre. A másik érdekesség pedig, hogy szintén nagyon sok magyarországi jelzésű autó haladt Románia irá-

nyába, ami azért furcsa, mert kevesebb mint négy óra elteltével már csak karanténnal térhetnek haza.

Megérkezve a szállásomra, szokatlan kép fogadott: emberek maszk nélkül. Az elmúlt 3-4 hónapban annyira hozzászokott a szemem, hogy mostanra az lett furcsa, hogy nincs rajtuk a „kiegészítő”. Bemenet a recepcióra idegenkedve néztek rám, az egyik recepciós ijedten meg is kérdezte: Ugye nem beteg? Megnyugtattam, hogy semmi bajom, csupán megszokásból hordom a maszkot, mivel nálunk kötelező.

Túl a határon

Röviden úgy tudnám jellemezni: más világ. De nem feltétlenül jobb, az emberek úgy élnek, mintha nem lenne semmiféle járvány, vagy már rég lejárt volna az egész história. Vásárlók mindenhol, az üzletekben és a nagy bevásárlóközpontokban is sokan vannak maszk nélkül, pedig ott kötelező. Mindenki úgy végzi a napi feladatait, mintha immunis lenne a vírusra. Nem félnek, hiszen a hivatalos adatok szerint alig regisztrálnak átlagban napi öt új esetet. Az emberek vagy elhiszik ezeket a számokat, vagy úgy vannak vele, hogy egy fecske nem csinál tavaszt. Sokan nem hiszik, hogy a számok valóságok, úgy gondolják, sokkal kevesebbet ismernek be, mint amennyi valójában van. A magyarok elterjednek, de ez nem változtat azon a tényen, hogy a magyarországiak nem hisznek a számoknak. Ha belegondolunk, tényleg furcsa, hogy Romániában a fertőzöttek száma megközelíti az 1000-t, Magyarországon pedig 10 alatt van.

Kilépés

Sokan ríogatnak velem, hogy viszszafele is nehézkes a határátlépés. A valóság azonban nem ez. Magyarországról Romániába könnyű a belépés. Ártádnál öt perc alatt be lehetett jutni az országba, a román határőr mindössze annyit kérdezett, hogy melyik országból jövök, nem kért semmiféle papírt, amivel bizonyítani kellett volna az állításon, sem koronavírus-tesztet. Miután megnézte az irataimat, beengedett az országba, még jó utat is kívánt. Magyarországról Romániába tehát egyszerű belépni. Azonban a kimenés nehezebb, éppen ezért az emberek többsége nem is utazik, legalábbis oda nem. Vasárnap este 11 órakor szinte teljesen üres volt a határ másik része is. Mindössze egy autó állt az ellenőrzőpontonál. Nem is meglepő, hiszen két PCR-teszt értéke egy főre meghaladja a 600 lejt, erre jön a fordítás és persze a rohanás a határhoz, hogy még időben – öt napon belül – át tudjon élni. Amennyiben egy 3-4 fős család szeretne most Magyarországra utazni, a tesztek és a fordítás költsége meghaladhatja a teljes kirándulását. Ezt pedig a legtöbb ember nem engedheti meg magának.

Azok, akik Magyarországon szeretnék eltölteni a szabadságukat, abban reménykedhetnek, hogy feloldják a korlátozást, vagy hogy Románia egyes régiói vagy megyéi megkapják a zöld besorolást, ahonnan szabadon lehet utazni. Öröm az ürömben, hogy az erdélyi térségben nincs sok eset, így ha régióként fogják szabályozni a határátlépést, nagy valószínűséggel korlátozás nélkül léphetünk be Magyarország területére.

Fotó: Varga György, MTI

Az országos fenntartható fejlődési stratégia mint helyi tervezési keret

A kormányon belül működő Fenntartható Fejlődés Főosztály szervezésében július 21-én, kedden került sor a Románia fenntartható fejlődési stratégiája – stratégiai tervezési keret a közigazgatás helyi fejlesztési stratégiájához című országos (videó)konferenciára.

A „Globálisan tervezünk, helyileg cselekszünk!” mottójú konferencián a szervezők arra törekedtek, hogy egy asztalhoz ültessék és párbeszédre ösztönözzék az országos és helyi szintű intézményi képviselőket az ország fejlődésének felgyorsítása érdekében, 17 célkitűzés alapján.

„A fenntartható fejlesztési célokat illetően az országos beruházási és gazdasági fellendülési terv alapját a román gazdaságnak a fenntartható fejlődés modelljére történő áttérése képezi.

Ezt példázza az is, hogy körülbelül 16 millió eurós beruházást terveztünk a zöld energiaforrásokból származó új energiatermelési kapacitásokba. A fenntartható fejlődés célkitűzései hasznot hozhatnak a vállalatok és Románia számára is, mivel a vállalatok versenyképességének fokozása, az infrastruktúra fejlesztése, a tiszta energiaforrások használata mind a gazdasági fejlődés modelljét képezik, ami javíthatja a lakosság életminőségét” – mondta Ionel Dancă, a miniszterelnöki kancellária vezetője.

Az esemény megelőzi a 2021–2027-es pénzügyi gyakorlatot, amelynek felépítése ösztönözni fogja a fenntartható beruházásokat. A Fenntartható Fejlődés Főosztály támogatja a helyi fejlesztési stratégiák megalapozását és kidolgozását az alábbiak révén:

– Románia 2030-ig szóló fenntartható fejlődési stratégiájának (SNDDR 2030) népszerűsítése és alkalmazásának szorgalmazása a helyi közigazgatás szintjén;

– a fenntartható fejlődési célok (ODD) népszerűsítése;

– az SNDDR 2030 helyi szintű végrehajtására vonatkozó cselekvési terv keretének megalapozása a helyi fejlesztési célok és az országos fenntartható fejlődési célkitűzések harmonizációja által, valamint a

helyi környezet harmonizálása a fenntartható fejlődés célkitűzéseivel;

– útmutató készítése a helyi hatóságok számára a 2021–2027 közötti helyi fejlesztési stratégiák kidolgozására, összhangban az országos fenntartható fejlődési stratégiával.

„Ma, amikor az európai vezetők megállapodást értek el a gazdasági fellendülést illetően, sikerült egy asztalhoz ültetnünk az összes döntési szint kulcsfontosságú szereplőit. Románia 80 milliárd eurót kap a gazdaság újjáépítéséhez. Ezeket az alapokat arra kell felhasználni, hogy a fejlesztési paradigmát fenntarthatóvá tegyék, ami a polgárok jólétére összpontosít. Alapvető fontosságú, hogy hatékonyan használjuk fel az európai pénzt, ami azt jelenti, hogy koherens és egységes megközelítésre van szükségünk. Ebben a szellemben a Fenntartható Fejlődés Főosztály novemberig elkészíti az útmutatót a 2021–2027 közötti helyi fejlesztési stratégiák kidolgozására, összhangban az országos stratégiával” – mondta Borbély László államtanácsos.

A videókonferencia-rendszerben szervezett esemény nagy érdeklődést váltott ki, több ezren követték online. A felszólalók között voltak:

– Ionel Dancă, a miniszterelnöki kancellária vezetője

– Ion Ștefan közmunkaügyi, fejlesztési és közigazgatási miniszter

– Nechita-Adrian Oros mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszter

– Borbély László államtanácsos, a Fenntartható Fejlődés Főosztály koordinátora

– Adrian Marius Mariciuc, az európai alapok minisztériumának államtitkára

– az asszociatív struktúrák elnökei a helyi közigazgatásból

– a helyi közigazgatás képviselői

A célcsoportok, megyei tanácsok, helyi és városi akciócsoportok, közösségek közötti fejlesztési társulások, regionális fejlesztési ügynökségek több mint 100 képviselője csatlakozott a megbeszéléshez. (sajtóközlemény)

Marosvásárhelyi Rádió Románia
 www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM

2020. július 22-én kelt 1179-es számú RENDELET
 a 2020. július 17-én kelt 1173-as számú polgármesteri rendelet módosításáról, amely a marosvásárhelyi városi tanács rendes ülésének 2020. július 23-ra történő összehívására vonatkozott

Marosvásárhely Megyei Jogú Város polgármestere,
 a közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 57/2019. számú sürgősségi kormányrendelet 133. cikkelyének (2) bekezdése, a 134. cikkely (1) bekezdésének a) pontja, (2) bekezdése, (3) bekezdésének b) pontja és a 196. cikkely (1) bekezdésének b) pontja értelmében

elrendeli:

1. cikkely: Módosítja a 2020. július 17-i 1173-as számú polgármesteri rendelet 1-es cikkelyét, amelyben összehívták a marosvásárhelyi városi tanácsot rendes ülésre 2020. július 23-ára, csütörtökre, a következő tartalommal:
 „Összehívja a marosvásárhelyi városi tanácsot rendes ülésre **2020. július 23-án, csütörtökön 14 órára**, online”.

2. cikkely: Az ülés napirendtervezetébe beírt dokumentumokat a marosvásárhelyi városi tanács tagjainak rendelkezésére bocsátják elektronikus formában.

3. cikkely: A 2020. július 17-i 1173-as számú polgármesteri rendelet többi rendelkezése, amelyben összehívták a marosvásárhelyi városi tanácsot rendes ülésre 2020. július 23-ára, csütörtökre, változatlan marad.

4. cikkely: Jelen rendelet végrehajtásával Marosvásárhely Megyei Jogú Város jegyzőjét bízzák meg.

5. cikkely: A közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 57/2019. sürgősségi kormányrendelet 252. cikkelyének 1. bekezdése c) pontja, 255. cikkelye, valamint a közigazgatási eljárási törvénykönyvre vonatkozó 554/2004. törvény 3. cikkelyének 1. bekezdése előírásai értelmében jelen rendeletet benyújtják Maros megye prefektusának törvényességi felülvizsgálat végett.

Dr. Dorin Florea
 polgármester

Törvényességét ellenjegyzí
Marosvásárhely Megyei Jogú Város főjegyzője nevében
a DJCAAPL ügyvezető igazgatója,
Buculei Dianora-Monica

DORA OPTICS

Júliusi AJÁNLATUNK

DORAOPTICS.RO

15-40% KEDVEZMÉNY A SZEMÜVEGLENCSEKRE

*részletek az optikákban

- **MAROSVÁSÁRHELY** • Mărășești tér, 21 szám, Tel.: 0733-553.976
• 1918 Dec.1 sugárút, 126 szám, Tel: 0265 250 475, 0755 088 379
- **SZÁSZRÉGEN** • Szabadság sugárút 12/2 szám, Tel: 0265-512.095, 0733-553.971
• Cardinal Al. Todea utca 25/A szám, Tel: 0728-908.856
- **NYÁRÁDSZEREDA** • Tűzoltó utca, 1 szám, Tel: 0265-576 514, 0733-553.973
- **MAROSLUDAS** • 1918. December 1 sugárút, 7 szám, Tel: 0735-786.853
- **DICSŐSZENTMÁRTON** • Győzelem utca 21 szám, Tel: 0736-386.353

**MINŐSÉGI GRÁNIT SÍREMLÉKEK
MÁR 5 590 RON-TÓL!**

AZ AJÁNLAT 2020 JÚLIUS 31-IG
ÉRVÉNYES!

transGranit
Gránit síremlékek forgalmazása

**NYÁRÁDTÓ, FŐ ÚT, 446/B (KÖZEL A SÖRGYÁRHOZ),
TEL: 0265-328663, 0738-795191,
WWW.TRANSGRANIT.COM**

Wárgu Mureș 88. Szovata 102.
Marosvásárhely Szováta

r • a • d • i • o

Reghin 94.7. Sighișoara 104.3.
Szászrégen Begeavár

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

**Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060**

Új idők, új programok!

Az **Outward Bound Romania** nappali táborát hirdet idén nyárára. A természetben eltöltött idő nagymértékű igényét a koronavírus-megelőzési szabványok alapján tervezett programok által biztosítják.

Helyszín: Május 1. utca, Szováta.

Periódus: 2020. augusztus 3-7.

Célcsoportok:

Első lépések a természetben: 7-10 év közöttieknek.

Temészetre hangolva: 11-13 év közöttieknek és 14-16 év közöttieknek.

Hozzájárulás: 500 lej/fő – utaztatás nélkül.

550 lej/fő – utaztatással (Marosvásárhelyről).

* **Nappali tábor** (ötnapos program hétfőtől péntekig, mindennap 9:00 és 17:00 óra között).

Programkoordinátor:

BARABÁS TÜNDE.

Tel: 0365-407-673,

mobil: 0769-224-290,

e-mail: info@outwardbound.ro

Üzleti sikereinek titka, a jó REKLÁM!

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

**A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!**

MINDENFÉLE

ÁCSMUNKÁT, tetőfedést bármilyen cseréppel, cserépforgatást, kültéri és beltéri építkezést vállalkozók. Tel. 0758-737-660. (7953)

TETŐFEDŐ KFT. Baja van a tetővel? Ázik be a háza? Minőségi munkát szeretne? Ha minőségi munkát szeretne, akkor válasszon minket! Cégünk garanciás munkát vállal. Tel. 0742-344-119. (8090-1)

VÁLLALUNK udvartakarítást, garázstakarítást, összegyűjtjük az ócskavasat, kábeleket, autóakkumulátorokat. Tel. 0743-512-168. (8200)

NYUGDÍJASOKNAK 15% kedvezménnyel vállalunk festést, padló-csempe-lerakást, kerítésfestést és különféle javításokat. Tel. 0747-816-052. (8200)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk mind-azokkal, akik ismerték, hogy a marosludasi születésű

BALLAI GYÖRGY

életének 70. évében hosszú betegség után elhunyt. Temetése 2020. július 24-én, pénteken 13 órakor lesz a marosludasi református temetőben. Emléke legyen áldott!

A gyászoló család. (8198-1)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Végtelen szeretetedért és jószágodért a Jóisten adjon neked békét és örök nyugodalmat. Őszinte részvétünk, sok erőt és kitartást a Jakó családnak a szeretett JAKÓ ERVIN „tanító bácsink” hirtelen halálhírének alkalmával.

Imádkozunk értetek.

Szabó Károly és családja (Szinház tér). (8185-1)

Megdöböntett a hír. Kiváló, értékes voltál. A sír körül álló család mellett lélekben ott leszek. Részvétem. Zsuzsa, fájdalommal veled érzek. Sárga virággal, ahogy Te óhajtottad, búcsúszom tőled, amit a Te szeretett testvéred sírjára helyezek Münchenben. ILDIKÓ, Isten kísérjen! Judith B. Münchenből. (8197)

Semmi sem fájdalmasabb az életben, mint egy szeretett személy elvesztése. Osztozunk kollégánk, Ungvári Loránd fájdalmában, együtt-érzésünket fejezzük ki ezekben a szomorú és fájdalmas percekben, amikor szeretett ÉDESAPJÁTÓL búcsúzik. Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. A Gedeon Richter Románia Rt. munkaközössége. (sz.-1)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mind-azoknak, akik drága halottunk, id. KÓRÓDI JÓZSEF temetésén részt vettek, gyászunkban osztoztak. A gyászoló család. (sz.-1)

MEGEMLÉKEZÉS

Drága Digám, köszönöm az együtt töltött szép 58 évet.

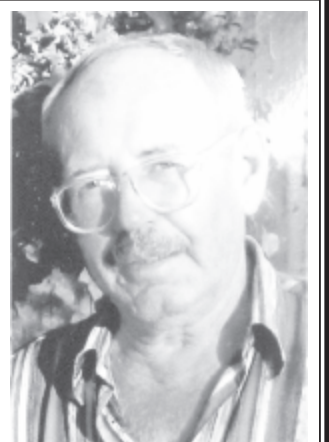
MÁTHÉ LAJOS,

fájó szívvel gondolunk rád.

Feleséged, fiaid, menyeid, unokáid, a rokonság és a gázgyári barátaid.

Nyugodj békében!

Szeretteid. (8166-1)

Poartă masca pentru că îți poate salva viața.

Ai grijă să:

Îți speli/dezinfectezi
măinile înainte
să atingi masca.

Verifici ca masca
să nu fie ruptă
sau găurită.

Pui partea colorată
a măștii în exterior.

Identifici latura cu fir
metalic a măștii și să o
pliezi pe forma nasului.

Fixezi masca cu ajutorul
firelor elastice trecute
prin spatele urechilor.

Poziționezi masca astfel
încât să acopere atât
nasul, cât și gura.

Îndepărtezi masca
întotdeauna trăgând de
elasticele din spatele
urechilor.

Ții masca folosită la
distanță de tine și de
suprafețe.

Arunci întotdeauna masca
la un coș de gunoi,
preferabil cu capac.

Speli mâinile sau
să le dezinfectezi după
ce ai aruncat masca.

Ai grijă să NU:

Folosești o mască
ruptă sau umedă.

Acoperi cu masca doar
gura sau doar nasul.

Rămână spațiu între
mască și față.

Atingi masca cu mâinile
în timpul folosirii.

Porti o mască care
nu stă fixă pe față.

Atingi partea din față
a măștii.

Înlătură masca atunci când
stai de vorbă cu cineva.

Porti masca
sub bărbie.

Lași masca folosită de tine
la îndemâna altcuiva.

Refolosești măștile
de unică folosință.

POARTĂ MASCA. ARATĂ CA ÎȚI PASĂ.

Viselj maszkot, mert megmentheti az életed!

Vigyázz arra, hogy:

- mossál kezet/fertőtlenítsd, mielőtt a maszkot megérintenéd.
- ellenőrizd, hogy a maszk ne legyen szakadt vagy lyukas.
- a maszk színes oldala legyen kívül.
- a maszk fémzárral áthúzott részét igazítsd az orrodhoz.
- a maszkot a gumifüffel rögzítsd a füledre.
- úgy helyezd fel a maszkot, hogy takarja mind az orrod, mind a szád.
- a maszkot úgy távolítsd el, hogy a gumit leemeled a füledről.
- a használt maszkot tartsd távol magadtól és más felületektől.
- a maszkot mindig lehetőleg fedeles szemeteskosárba dobd.
- miután eldobtad, mossál kezet vagy fertőtlenítsd.

Vigyázz arra, hogy NE:

- használj szakadt vagy nedves maszkot.
- csupán a szájadat vagy az orrod takard el.
- maradjon rés a maszk és az arcod között.
- érintsd meg kézzel használat közben a maszkot.
- viselj olyan maszkot, amely nem áll fixen az arcodon.
- érintsd meg a maszk belső felét.
- távolítsd el a maszkot, amikor beszélsz valakivel.
- hordd a maszkot az állad alatt.
- kerüljön az általad használt maszk más keze ügyébe.
- használd újra az egyszer használatos maszkot.

Viselj maszkot, mutasd meg, hogy felelőségteljes ember vagy!

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID-19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7–11 óra között várjuk önöket.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

LÉPCSÓKET ÉS KORLÁTOKAT gyártó cég munkatársakat alkalmaz a következő beosztásokba: LAKATOS; HEGESZTŐ; ASZTALOS; SEGÉDMUNKÁS. Érdeklődni naponta 9–16 óra között a következő telefonszámon: 0755-541-665. (8088-I)

A PC HOUSE RAKTÁRI DOLGOZÓT alkalmaz áru előkészítésére és csomagolására. Az átlagosnál jobb kereseti lehetőség! Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni, vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. (64897-I)

ALKALMAZUNK VEGYÉSZT vagy **BIOLÓGUST** ORVOSI LABORBA. Tel. 0733-553-974. (sz.-I)

atlasfm
TG.MUREŞ • MAROSVÁSÁRHELY

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

106.4 FM

@AtlasFmMures